

Taxa postala
plátó in num.
No. 224713 929.

Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hir-
detések díjazása szerint. Az „UJ
KELET” a transilvaniai és banati
székhelyén egyetlen politikai napilap-
ja. Cikkeink utánnomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ESZÉK POLITIKAI NAPILAP

bérmunkások
leveleket nem
fogadunk el.

Ara 5 lej

megőrzés és visszakiadását nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jambor
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Cobălcescu 52.

Péntek, 1938. január 21.

5698. ÉV. XXI. ÉVF.
Szept. 19. 16. SZAM.

Az olasz sajtó hódoló cikkei Károly királyról

A kultuszminisztérium kiutasítja a külföldi állampolgárságu rabbiakat. Leváltják a külpolitikai
szolgálat négy zsidó tisztviselőjét. A monopol és a posta fogják forgalomba hozni
a monopol-cikkeket

Maniu támadja a választási törvény módosítását

Róma, január 20. Az egész olasz sajtó több
oldalon méltatja öfélége Károly román ki-
rály személyiségét. A Messengerban Mara-
tas leírja, hogy az uralkodó magistermetti,
fiatalos kinézésű és vasakarátot visszatükröző
megjelenésű férfi. A király egyike az ország
alapvető erőinek. Az uralkodó világos, tömör
és tájékozott kérdéseket intézett az újságírók-
hoz az olaszországi életéről és a fasiszták te-
vékenységéről.

A Giornale d'Italiaiban Gayda az uralkodót
a nacionalizmus fátylahordozójának nevezi.
Csillogó intelligenciájú, lelkes hazafi, aki
színtelenül a gazdasági és társadalmi kérdé-
seket tanulmányozza. Tudatában van a nagy
bel- és külpolitikai problémáknak és egyike
azoknak az uralkodóknak, akik a pártok tü-
lekedésén felülemelkedve, határozott személyi
elvek alapján teljes hozzáértéssel kormányoz-

nak. Az uralkodó akaratát történelmi hiva-
tást betöltő nacionalizmus fűti. A király ma
a pártok fölött áll, a nemzet közvetlen tol-
mácsaként. Az uralkodó nemzeti cselekedetét
hajtott végre, amikor kisebbségben maradt
pártot juttatott hatalomra, mert visszaakarta
adni Romániának nemzeti lélegzetét, olyan
politikát juttatva számára, és olyan sürgős
reformok utjára terelni, amelyekre szűksége
volna.

A Stampa szerint II. Károly király kétség-
telenül korunk egyik legérdekesebb személyi-
sége és Románia egyik legtehetségesebb uralko-
dója. Ilyen személyiség természetesen be-
folyásolja az állam összes fontosabb bel- és
külpolitikai cselekedeteit. Az uralkodó népé-
nek szellemi újjáéledését akarja és szembe-
száll bizonyos nemzetközi kísérletekkel.

Kiűrták a községi és megyei választásokat

Bucuresti, január 20. (Az Uj Kelet tud.)
Tegnap délután aláírták a községi és megyei
tanácsválasztások kiírásáról szóló kéziratot.
A választásokat február 20. és március 30.
között tartják meg először a moldvai, bessza-
rábiai és bukovinai megyékben, majd pedig
az ország többi részeiben. A rendelet megje-
lent a Monitorul Oficialban is. A nemzeti pa-
rasztpárt a felosztató dekretum ellen óvást
emelt. Eddig a következő jelölések érkeztek
be a községi és megyei választásokra: kor-
mány, liberálisok, Frontul Românesc. Min-
dent a hazáért, nemzeti katonai front, radi-
kális parasztpárt, Andreescu, Rigo.

Választási előkészületek

A Curentul a választási kartellekkel fog-
lalkozva, azt az értesülést közli, hogy a Fron-
tul Românesc valószínűleg kartell köt az
Argetoianu-féle agrárpárttal. Elvben létre-
jött a kartell a kormány és Ioga pártja között
is. Azt a hírt, hogy a kormány és a Magyar
Párt között kartell jönne létre, hivatalos kö-
rökben cáfolják. Lehetséges azonban, hogy
a kormány a németekkel köt kartell. A tár-
gyalások Goga és Hans Otto Roth között
meg is kezdődtek. Iunian pártja egyedül in-
dul a választásokon. Iunian egyikéért, aki
most San Remóban tartózkodik, január 25-én
tér vissza az országba. Argetoianu pártjának
vegrehajtó bizottsága január 23-án ül össze.
Ekkor dől el a Vaidával kötendő kartell ügye
is. Dinu Bratianu lakásán ma délelőtt érte-
kezlet volt a választási jelölések megállapí-
tására, a nemzeti parasztpárt vezető emberei
pedig az Athene Palaceban Maniu elnöklété-
 mellett tanácskoztak.

A belügyminisztériumban megkezdődött
a prefektusok értekezlete. Goga miniszterelnök
és Calinescu belügyminiszter az olténiai, mun-
teniai és dobrogeai prefektusoknak utasítá-
sokat adtak a választási kampány beindítására.
Elhatározták, hogy az inséges falvakban 1500
vagon tengerit osztanak szét.

Kiutasítják a külföldi rabbiakat

A kormány újabb intézkedései közül ki-
emelkedő az idegen állampolgárságu rabbiak
kérdése. A kultuszminisztérium intézkedett,
hogy ezen rabbiak tartózkodási engedélyét ne
hosszabbítsák meg és utasítsák ki őket az or-
szágból.

A Capitala és Informația szerint az ipari
és kereskedelemügyi minisztérium körében
azt állítják, hogy az összes zsidó kereskedelmi
attasékat rövidesen leváltják. Az intézkedés
Micescu hazaérkezése után történik. A román

diplomáciai karban összesen három zsidó mű-
ködik mint kereskedelmi attasé éspedig:
Heifmann Lisszabonban, Eugen Pora Romá-
ban és Josif Berkovics Tel-Avivban, rajtuk
kívül pedig Jacob Rosenthal newyorki sajtó
attasé és konzul.

A monopol-cikkek ügye

Savu pénzügyminiszter, Stanescu, a Mono-
pol vezérigazgatója és Pitulescu mérnök a
posta vezérigazgatója tegnap megegyeztek
abban, hogy az egyedúrasítási cikkek forga-
lomba hozatalára létesítendő szervek meg-
alakulásáig a Monopol-cikkeket a CAM (Mo-
nopol) és a posta árusítsák. A petróleumot
továbbra is a Distribuția hozza forgalomba.

Tegnap feloszlatták az ipari és keresked-
elmi kamarákat. Az új választások négy hónap
mulva lesznek megtartva. A választásokig
közvetlen bizottságokat neveznek ki, melyek
6-10 tagból állanak, ezeknek fele kereskedő,
illetőleg iparos.

A miniszterelnökség utasította a Rádiótár-
ságot, azonnal semmisítse meg az Adeverul
társasággal kötött reklám átengedési szer-
ződést, minthogy azt szabálytalanul kötötték
meg.

Az uralkodó dekretumot irt alá, mely sze-
rint az idegenforgalmi hivatalt a miniszter-
elnökség hatáskörébe utalják, Hodos állam-
titkár vezetésével.

29 milliárd lejes költségvetés

Az Informația szerint a pénzügyminiszte-
riumban folynak a költségvetési munkálatok.
Az eddigi adatok szerint a fizetésemelések,
közadósságok és különböző minisztériumok
szerződésbeli részletfizetéseknek felemelése
folytán az idei költségvetés el fogja érni a 29
milliárd lejt.

A nemzeti parasztpárt óvása

Bucuresti, január 20. Tegnap reggel nyolc
órakor Maniu Gyula, a nemzeti parasztpárt
elnöke, megjelent az igazságügyi miniszte-
riumban, a központi választási bizottság tit-
kárságánál és kérte, hogy a nemzeti parasz-
tpártot vegyék fel a következő választásokon
jelölő pártok közé és a jelölés sorrend-
jében jelöljék ki számára a választási jelet.
Ugyanakkor Maniu a következő beadványt
intézte a választási bizottság elnökéhez:

„Elnök ur!

1938 január 18-án este meglepetéssel hal-
lottam azt a hírt, hogy a választási törvényt
dekrétumtörvény útján a választási jeleket

és a jelölések sorrendjét illetőleg megváltoz-
tatták.

Megjelentünk este 21 órakor az igazság-
ügyminisztériumban és megállapítottuk, hogy
valóban a benyújtások elfogadásán dolgoz-
nak, jöhetnek a Monitorul Oficial nem kö-
szölte még a törvényrendeletet a módosítás-
sal kapcsolatban. A Monitorul Oficial a köz-
ponti választási bizottságnál sem volt meg-
található és bár már elmúlt 19 óra, amikor
kedden az igazságügyi minisztérium hivata-
los órája végetért, a benyújtásokat mégis el-
fogadták. Ennek következtében az egész el-
járást törvénytelennek és semmissnek minő-
sítjük, amiért is még az esti órákban óvást
jelentettünk be, amelyet fenntartunk.

Abban az esetben, ha a fent felsorolt érvek
ellenére az esti 19 óra után benyújtott jelent-
kezéseket elfogadják, ezeket és pedig a Fron-
tul Romanescot, a Totul pentru Tara-ét és a
aniket a megsemmisítés fenyegeti. Ennek
következtében és elővigyázatosságból ma
január 19-én, a dekretumtörvénynek a Mo-
nitorul Oficialban való megjelenése után
megjelentünk, benyújtva törvényes kérésün-
ket azzal, hogy vagy az első számú, vagy a
tégnap esti 19 óra előtt benyújtott listák
után a következő számú listát kapjuk meg.

Abban a nem várt esetben, amennyiben a
tegnap este, vagy a ma reggel benyújtott til-
takozásunkat elutasítanák, magától értetődő
módon fenntartanánk tegnap esti kérésünket.

Tisztelettel
Maniu Gyula

A nemzeti parasztpárt elnökének nyilatkozata

Maniu Gyula egyébként a választási tör-
vény módosításáról az Universulnak az alábbi
nyilatkozatot tette:

— A kormány által elkövetett törvény-
telenségek és diktatórikus cselekedetek sora
rendkívül felháborító esettel szaporodott. A
kormány rendeltörvényvel lényeges változ-
tatásokat eszközölt a választási törvényen.
A törvényhozó testületek feloszlásával és a
választások kiírásával egyidőben — ami
önmagában véve is megszegése az alkotmány-
nak — a kormány megváltoztatta a választ-
ási jelek rendszerét és a jelölőlisták benyuj-
tásának módját olyan formában, hogy a
választási jeleket megsemmisítette a pártok
pedig pontokat kapnak abban a sorrendben,
amelyben kéréseiket a központi választási
bizottsághoz benyújtották.

Miért törvénytelen a dekretum- törvény

— Ez a rendelkezés törvénytelen és al-
kotmányellenes a következő okokból:

— A jelenlegi kormány nem kapott a par-
lamenttől felhatalmazást dekretumtörvények
útján való kormányzásra.

— Az előző kormány a feloszlott parla-
menttől bizonyos mérvű felhatalmazást ka-
pott tisztán pénzügyi természetű közigazga-
tási törvényrendeletek kiadására.

— A választási törvény, mely az alkotmá-
nyos törvények közé tartozik, nem változ-
tatható meg semmiesetre sem rendelet útján.

— Ezen általános jogi szempontokon kívül
az a mód, ahogyan a kormány a dekretum-
törvényt életbeléptette, semmissnek tekinthető
a következő okokból:

a) a dekretumtörvényt titokban tartották
hivatalos formában, nem közölték és ennek
ellenére annak életbeléptetését megkezdték;
b) pártunk csak a városban elterjedt hí-
rekből vett tudomást olyan dekretumtör-
vényről, mely a választási törvényvel fog-
lalkozik;

(Folytatása a nyolcadik oldalon).

VILAG TUKRE

Oroszország és a távol- keleti háború

Amíg a művelt világ reméli, hogy köze-
lebről vége szakad a több hónapja dúló
japán-kínai háborúnak, addig a politikai
kulisszák mögött egyre fenyegetőbben ké-
szülődik Szovjet-Oroszország arra, hogy
Japánnal szembefordulva beavatkozzék a
harcokba. Hogy erre a beavatkozásra mikor
kerül sor, azt pontosan nem lehet tud-
ni. Egyes jelentések szerint a szovjet nagy
méretű hadianyag koncentrációt hajt vég-
re Szibériában. Olyannyira, hogy a szá-
kadatlan fegyver- és muníciózállítások
akadályozzák a transz-szibériai személy-
szállító vasuti forgalmat.

Anglia és Amerika titokban azt remélik,
hogy Szovjet-Oroszország rövidesen lecsap
Japánra és helyettük is megvédi a Csen-
des óceánon veszélyeztetett közös érdekeket.
Bizonyos politikai körök már azt is szá-
mitgatják, hogy az orosz hadsereg meny-
nyi idő alatt juthat el a Bajkál tóig?
Igaz az, hogy a szovjet gondol Japán egy-
re mohóbb igényeinek megfélézésére. De
közel fegyveres beavatkozása előtt élet-
bevágóan komoly akadályok állanak. Az
akadályok részint gazdasági, részint bel-
politikai természetűek. A kettő között
minesetre a belpolitikai problémáknak van
elsőrendű szerepük.

1. Az U. R. S. S. egyelőre még nem fe-
jezte be az oveses terv szerint előrt ipa-
rosítási reformokat.
2. Még nem takarították el a sztalini
politika ellenzéket, amely erősenacnuesi
sara a szovjet belpolitikanak.
3. Oroszország nem érzi biztonságban
európai határait.
4. Végül Oroszországnak éppen belpoli-
tikai helyzete miatt nagyon meg kell fon-
tolnia egy háboru kezuevényezését, mert
a vereség katasztrofális lehet számára.

Ha mindez tudjuk, akkor nem csodál-
kozunk azon, hogy Szovjet-Oroszország
nagyon is fontolóra vesz bármilyen hábo-
rus kalandot. Annak ellenére, hogy egye-
nesen létérdeke tenné szükségessé adáz
ellenségének, a Felkelő Nap országának
megsemmisítését. Ha sikerülne véget vet-
ni Nippon kínai hegemoniájának, ugy ez
nagy megkönnyebbülést jelentene a szov-
jetek számára.

A szovjetek vezetői azonban jól tudják,
hogy a távolkeleti probléma megoldása
minden fontossága mellett sem döntheti
el Szovjet-Oroszország és a marxizmus
sorsát, mert országuk európai része attól
még nem lesz sebezhetetlen. Éppen ezért
nagyon óvatosan vigyáznak arra, hogy a
vörös hadsereget ne sodorják bele végze-
tessé válható háboruba.

Oroszország azzal is tisztában van,
hogy Japán éppen ugy veszélyezteti az
angol és az amerikai érdekeket, mint a
szovjetét. Azt azonban korántsem akar-
ja, hogy kikaparja a gesztenyét a Wall-
street és a City számára. Azt is tudják,
hogy millió és millió angol vágýalma az,
hogy a szovjetek törjék meg a japán im-
perializmust. Ezt a kockázatos játékot
azonban nem vállalják.

Pedig Vladivostokból nem lenne tulsá-
gosan nehéz feladat megsemmisíteni To-
kiót, Jokohámát, Kiotót, Nagasakit, hogy a
többi városokat ne is említsük. A szov-
jet gyújtóbombák egykettőre véget vet-
hetnének a fából és papírlémezéből ké-
szült japán házaknak. Senki nem tudja a
szovjetek tengeri haderejének pontos
nagyságát, de mindenki tisztában van az-
zal, hogy az orosz tengeralattjárók rövid

ek

olgarsági

más este nyolc óra-

prakor újabb minisz-
ter-összes minisztere-
i államtitkárok rész-
azonban jelen a had-
tengerészeti minisz-
teriumoknak az st-

sa után:

meg-

ra

sonnet és Blum

övetség főtájkárát,
ráig maradtak nála.
Blum még várt a
határozására, de
távóban kijez-
t, hogy az Elysee-
németi az elnöknek
elentését, hogy nem
lakítási szándéka

lakítása?

Ellyseebe. Chautemps

mondotta az újság-

bezárult. A köztár-

t a kiindulópontja és

el a kormányalakítás

surgetésére és a vál-

telességemnek tartot-

ást. Igyekeznii fogok

ásai során, Blum sa-

amzeti vonalon való

ette fel. O nem tudta

vet. Szerintem vissza

gáshoz, ami első kor-

sugalmazta: a fraz-

át csoportosítani az

által helyeselt elvek

robálni. Az elmúlt na-

kerendszert szerkesz-

őkeféléteket igyek-

ogadtatni.

ntés szerint ellenté-

kel, a párizsi tözde

és a cserepiacon, ami

minden megszorítás

ügyletek.

asai 2 pártvezérekkel

jelentik, Chautemps

felkereste a kamari-

majd Daladiéval,

ikai személyiségekkel

távovva Chautemps

ette, hogy a Blummal

obb reményei vannak

kormányt alakítani.

stamenti csoportja ma

hogy meghallgassa

leon Blum rámutatott

mondania a népfontra

kormány eszméjéről,

ek több politikai veze-

m áll módjukban tá-

zért is le kellett mon-

lehetett kibővíteni e

nyképpen, hogy az a

egába foglalja, amely

negtagadta volna az

ekzelet után kommü-

yből kitűnik, hogy a

gyhangulag magáévá

A párt parlament

kommüniké, — elha-

erőfeszítést meg fog

rtására.

és Lapkiadó R. T.

Baron L. Pop No. 18

am: 18-60.

ÉRAT

uton végezhetnének a Kinában vesztelő japán hajókkal.

Ez azonban kockázatos játék volna, mert Blücher csapatai esetleg II. Fülöp Győzhetetlen Armádiája, vagy Napoleon Grande Armée-ja sorsára juthatnának. Oroszország Japán-ellenes támadásának az volna az előnye, hogy megbontaná a japán ellenfél nemzeti egységét. Viszont egy esetleges angol vagy amerikai japán-ellenes háború egészen a paroxizmusig fokozhatná a japán nép hazafiságát és könnyen megtörténhet, hogy a sárga fajnak a fehérek elleni keresztsháborújává változtatná a jelenlegi japán gyarmatshé-

get. Japán több ezer éves létét mégis csak Szovjet-Oroszország veszélyeztetni leginkább.

Nippon jól tudja ezt és emiatt szövetséget kötött Németországgal és Olaszországgal, amelyek sakkban tartják Oroszországot Európában. Amerika és Anglia szintén tisztában van ezzel és tölük telhetőleg buzdítják Oroszországot Nippon ellen.

Sztalin azonban óvatos és Blücher is megfontolja minden lépését. Egyelőre megelégednek azzal, hogy repülőgépet, szakértőket és mongól önkénteseket küldjenek Kinába. A vörös hadsereget azonban békében hagyják. Addig, amíg Amerika és

Anglia nem biztosítják Oroszország ázsiai és európai területeit, szó sem lehet arról, hogy a vörös hadsereg Nippon ellen vonuljon.

Litvinov jól tudja, hogy Anglia két alternatíva elő szövettséget köt a szovjett feláldozza roppant nagy külügyi érdekeit. Ez az oka Blücher egyelőre nem mozog.

Világos tehát, hogy Szovjet Oroszországban a pillanatban megkötött Nap Országát, amelyet Angliától megkapja a szükse-

Hogyan mehet végbe gyakorlatilag az állampolgárságok revíziója?

Tisztázásra váró jogi kérdések a felülvizsgálással kapcsolatban. Az állampolgári jogok megállapítását ki kellene terjeszteni azokra is, akik 1924-ben különböző okok miatt kimaradtak az állampolgári lajstromokból

Bucuresti, január 20. Az állampolgárságok revíziója egész sereg olyan köz- és magánjogi eljárásbeli kérdést vet fel, amelyekre nézve még nem történtek világos intézkedések. Ugy Goga miniszterelnök, mint Radulescu Mehedintji igazságügyminiszter hangsúlyozta nyilatkozataikban, hogy a revízióval figyelembe fogják venni azokat a nemzetközi szerződéseket, amelyek a békekötés alkalmával lefektették a megnagyobbodott Romániában tartózkodó egyének állampolgársága megszerzésének alapelveit. Másrészt viszont olyan érthető nyilatkozatot is elhangzott, hogy az állampolgársági revízióval az 1924. évi román állampolgársági törvény előírásait fogják alapul venni. A revíziót elrendelő kormányintézkedés erre való hivatkozással azokat a törvényeket kívánja alkalmazni, amelyek az egyesülés pillanatában a csatolt területeken érvényben voltak. Az 1924. évi román állampolgársági törvénynek az állampolgárság megszerzésére vonatkozó intézkedései azonban több ponton is eltérnek az 1919. évi párizsi békeszerződésben lefektetett jogelvektől, mégpedig a kisebbségi lakosság hátrányára. E kérdés tisztázására vár tehát éppúgy, mint a gyakorlati módok, amelyek alapján a revízió végbe fog menni és amelyekkel kapcsolatban eddig csak félhivatalos információk láttak napvilágot.

A készülő statisztikák

Az állampolgársági revízió a kormány létszámait egyik legfontosabb és legsürgősebb teendőjének tekinti. Ez már abból is kitűnik, hogy a közigazgatási és rendőrhatalások már is utasítást kaptak különböző statisztikák elkészítésére és azonnali előterjesztésére. E statisztikák arra a kérdésre kell, hogy választ adjanak: kik szerepeltek az egyesülés pillanatában főleg a csatolt területek közigazgatási és rendőrhatalóságainak nyilvántartásaiban, mint olyanok, akik annakidején illetőséggel bírtak, és hányan vannak olyanok, akik ugyancsak ezen nyilvántartások szerint az egyesülés után jöttek külföldről és telepedtek meg az országban. A kormány ezen az uton remél egyelőre ideiglenes képet alkotni magának a háború után az országba bevándoroltak számáról.

Az állampolgársági revízió technikája

Ami a revízió technikáját illeti, nagyfontosságú intézkedése a kormánynak az, amely leszögezi, hogy a bírói hatóságok hivatottak ítéletet mondani az állampolgárság megszerzésének törvényes, vagy törvénytelen voltáról. A kormányintézkedés a jogorvoslat lehetőségét is biztosítja fellebbezés útján az első fokú bizottság döntése ellen. Magától értetődő, hogy a román nemzetiségűek állampolgárságát nem fogják revídiálni. Ezeket automatikusan állampolgároknak tekinti a kormány. Az is bizonytalan, hogy a revízió ki fog-e terjedni az országban élő összes kisebbségekre. Ebben az esetben a felülvizsgálás művelete közel ötmillió lélekre terjed ki, ami az eljárást meglehetősen hosszadalmasá tenné. A miniszterelnök és a külügyminiszter nyilatkozataikban kizárólag zsidó beazonosításról beszéltek és így valószínű, hogy a revízió is kizárólag zsidó állampolgárságokra fog szorítkozni.

Revídiálásra kerülnek úgy azok, akik az 1924. évi törvény alapján a város- és községi házakon felvétették magukat az állampolgári névjegyzékbe, mint azok, akik 10 éves it. lakás után naturalizálás útján jutottak állampolgársághoz. A városi és községi előjárások átküldik a járásbíróshoz az illető helység állampolgárainak névjegyzékét. A bíróság a jegyzék alapján sorra maga elé idézi a zsidó állampolgárokat, akik kötelesek összes irattalokkal felszerelve megjelenni és ál-

lampolgári jogukat bizonyítani. Aki a bíróság előtt nem jelenne meg, az elvesztette állampolgárságát. Egyik verzió szerint a bíróság nem fog mindenképp maga elé idézni és csak olyanok esetében fogja elrendelni a tárgyalást, akiknek helyzetét a bennlevő adatok alapján nem látja tisztázottnak. A revíziós eljárással kapcsolatban a kormány, mint ismeretes magáévá tette a „nyilvános quntenciális” elvét. Ez azt jelenti, hogy a magánosoknak, akiknek ilyen szerinti információk vannak, jogukban áll, közhivatalnokoknak pedig kötelessége az illetékes hatóságoknak jelentést tenni, ha tudomással bírnak arról, hogy valaki csalárd uton jutott állampolgársághoz. Ezzel kapcsolatban a kormány hivatalos lapja a Tara Noastra egyik mai cikkében, az állampolgársági revíziót történelmi jelentőségű műnek deklarálva a következőket írja:

A kötelező denunciació elve

„Minden románnak jogában áll denunciaciót tenni, akik csalárd uton szerezték román állampolgárságot. Mélyreható nemzetközi műveszi érdekében kezdetét, amelyben résztvesz az egész ország. De, ha magánkezdemenyezés nem is fog tudni minden egyes esethez hozzányulni, a hatóságok kezdeményezése ki fogja egészíteni a Goga-kormány által elkezdett román tisztogatási akciót. Mi minden esetre azzal a nyomatékos felhívással fordulunk minden románhoz, hogy jelentsek be minden visszaélést a csalárd uton szerzett állampolgárságokkal kapcsolatban. Senkinek sem szabad kikerülnie a törvény szigorát. Mindazonáltal elhelyezkedtek az országban és eliminálják a románokat az iparból, a köz- és magánhivatalokból, el fogjuk távolítani, elégtételt adva a legelémibb román jognak.”

Lakóhely, vagy állandó lakás?

Ami már most a revíziós eljárás jogi alapjait és módjait illeti, mint fentebb említettük, néhány alapvető probléma vár még tisztázásra. Milyen alapon fogja kimondani a bíróság, hogy valaki csalárd uton szerezte meg állampolgárságát? A kérdés kiindulópontját az képezi, hogy kiket talált ezeken a területeken Erdélynek a régi királysággal való egyesítése 1918-ban, — és ha valaki az egyesülés pillanatában itt lakott, községi illetőséggel is kellett rendelkeznie ahhoz, hogy jogosan igényelhesse a román állampolgárságot. A községi illetőség megszerzéséhez ugyanis az egykori magyar községi törvény szerint legalább négy évi folyamatos egyhelyben lakás volt szükséges. Ebben az esetben, tehát 1913—1914-ig visszamenőleg fogják kutatni, hogy az állampolgársági igazolásra szoruló a csatolt területeken lakott-e. Ezzel szemben az 1919. december 19-iki párizsi szerződés, amely a romániai népkisebbségek kezelésére vonatkozik, nem a községi illetőséget jelöli meg az állampolgárság alapjául, csupán azt, hogy az illetők „a szerződés életbelépésének idején” a csatolt területeken „állandóan lakjanak”. Ezek szerint nem lehet szó az 1913-ra visszamenő lakóhely kutatásáról. Csupán az állandó lakás megállapításának kérdéséről. Az ilyen állandó lakosok nemcsak saját személyükben váltak román állampolgárokká, hanem a tölük született egyének is, mégha a szerződés életbe-

A szof in an Eck far allen. Ezen a címen jelent meg a napokban Well Albert bus-vigaszos néhány kompozíciója a zsidó sors szomorúságáról és reményeiről. A kotta megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályában.

lépte idején nem is volt állandó lakásuk a csatolt területeken.

A magyar állampolgársági törvény

További előírása a párizsi szerződés 3. szakaszának, hogy az ilyen állandó lakosoknak az egyesülés időpontjában ne lett légyen Ausztrián, vagy Magyarországon kívül más országban állampolgárságuk. A 4. szakasz világosan körvonalazza, hogy az illető állandó lakosoktól születt egyének akár a csatolt területeken laktak, akár nem, osztrák, vagy magyar állampolgárok kellett, hogy legyenek. Viszont a volt magyar állampolgársági törvény szerint jogi vélelem volt, hogy az ország területén állandóan lakó minden egyén magyar állampolgárnak tekintendő, amíg más állampolgárság nem bizonyítható javára. Mindezekre az egyénekre a párizsi békeszerződés 3. és 4. szakasza szerint „jogérvényesen és minden alakítás nélkül” átszállott az új román állampolgárság, — holott az 1924-es román állampolgársági törvény az állampolgárság megszerzését egy „alakítás”-hoz, a névjegyzékbe való felvétellel kéréshez kötötte.

A szerződések szemellett tartása

Goga miniszterelnök és Micescu külügymin-

Tizenegy év alatt 12.6 százalékkal csökkent a zsidó lakosság száma Ausztriában

Az ausztriai zsidóság előregedése és szétmorzsolódása

Bécs, január közepén

Az osztrák fővárosban ma is hallani hangokat, hogy Ausztriát „elözönlötték” a zsidók. A számok, a statisztikai adatok azonban pontosan ennek ellenkezőjét mutatják: az ausztriai és bécsi zsidóság számának visszaesését az utóbbi esztendőben.

A bécsi hitközség anyakönyvhivatalának számítása szerint a lakosság száma csökkenésének arányában két éven belül, vagyis 1940-ben alig 640 zsidó gyermek fog beiratkozni az elemi iskolák első osztályába, holott 1937-ben 1000 és 1933-ban 1330 látogatta az első osztályt. Az állami statisztikai hivatal jelentése is katasztrófális képet nyújt az ausztriai zsidó lakosság számának állandó csökkenéséről. Különösen Bécsre vonatkozik ez, ahol több, mint 200 ezerrel 168 ezerre esett vissza a zsidók száma.

Az 1923-as népszámlálás adatai szerint együttvéve 220 ezer zsidó élt akkor Ausztriában és pedig 201.513 Bécsben és 18.695 a vidéken. Már az 1934-es népszámlálás jelentős csökkenést regisztrált: ekkor már csak 191.481 volt az országban élő zsidók száma, vagyis 23.727-tel, 131 százalékkal kevesebb, mint az előző népszámlálásnál. Bécsben 176.034 volt a zsidók száma, tehát itt 25.479 volt a csökkenés, a vidéken viszont, ahol összesen 15.447 volt a zsi-

niszter több ízben kijelentették, hogy az állampolgárság felülvizsgálásánál szemelő tartják a kisebbségi szerződés rendelkezéseit. A kormány intenciója is tehát, hogy a szerződés szerinti jogállapotot vegyék alapul, máskülönben az állampolgári lajstromokba való felvétel helyességét, vagy helytelenségét megállapítják.

Az állampolgársági revízió pozitív értelme

Másrészt az állampolgársági revízió nemcsak negatív, hanem pozitív értelemben is fel lehetne használni. Arra gondolunk, hogy tévedésből, felületességéből, vagy a jelentkezés kényszeri elmulasztása folytán annakidején igen sokan kimaradtak a lajstromokból és mai napig sem tudták ezt a hiányosságot pótolni, holott a kisebbségi szerződés értelmében az állandó ittlakás és a korábbi állampolgárság alapján „minden alakítás nélkül” állampolgárokká kellett volna lenniük. Vagyis hivatalból kellett volna jogi helyzetüket számbavenni és aszerint biztosítani számukra az állampolgárságot.

Amennyiben a revíziós eljárást erre a kérdésre is kiterjesztik, úgy az állampolgársági problémák egész komplexuma végleges rendezést nyerhet egy hivatalos magaslátán álló bírói kar tárgyilagos itélkezései alapján és ez a nyugtalanító probléma lekerülhet a közélet napirendjéről.

A romániaiak könnyebb röviden ismerés és a természetmányok szerint adatok az azged a fejlődés vetkezés táblázde egyben a össze, mert

TARTOMÁS

ROMÁNIA

Városok

Falvak

OLTENIA

Városok

Falvak

MUNTEA

Városok

Falvak

DOBROVA

Városok

Falvak

MOLDOVA

Városok

Falvak

BENZAR

Városok

Falvak

BUKOVINA

Városok

Falvak

TRANSILVANIA

Városok

Falvak

BANÁT

Városok

Falvak

CRISANA

MARAMA

Városok

Falvak

Ami ebben szembe, az, hközül ötben a deficit, vagy évek óta főt. Ezek a tartorudssa, Bukoszarábia is a pet, amennyi zsidó hal meg közelítőleg eg statisztikája értelemben ve déli és mára

Jellemző helyzetnek az tatja, hogy ezer zsidó leg halálzás eset sek arányána

Születési és

Tartomány

Crisana és Erdély

Moldova

Beszarabia

Munténia

Dobruzsza

Bukovina

Bánát

Olténia

Tullépi en

annak a kuta

idézük elő az

amely az egy

tési és halál

az általános

nyugatról ke

emelkedik a

lehet fenntar

vinai és besz

nem lehet a

rolni, mégis

feltűnően h

Ezzel szembe

ciális szemp

és körösvid

sabb, tehát

fel. Különöse

népesedési d

A romániai zsidóság népesedési statisztikája

Irtja: MARTON ERNŐ

(Negyedik közlemény)

A romániai zsidóság népesedési viszonyainak könnyebb megértése céljából szeretném röviden ismertetni a születések, halálozások és a természetes szaporulat arányát tartományok szerint részletezve, mert ezeknek az adatoknak az ismerete némi bepillantást enged a fejlődés dinamikájába is. Az alább következő táblázat az Anuarul legérdekesebb, de egyben a legsomorubb adatait gyűjti össze, mert belőlük megdöbbentő élességgel

bontakozik ki a romániai zsidóság népesedési hanyatlása. A táblázathoz szükségesnek tartom megjegyezni, hogy az 1934 évi adatok a vallási hovatartozás rovatából, az 1935 évi adatok pedig a nemzetiségi hovatartozás rovatából vannak merítve. Az Anuarul ugyanis az 1935 évi születések és halálozások eloszlását csak nemzetiségek szerint közli és nem tünteti fel a városokra és falvakra való eloszlást sem.

A romániai zsidóság népesedési mozgalma 1934 és 35-ben

TARTOMÁNY	1934			1935		
	Élveszültek	Halálozások	Természetes szaporulat	Élveszültek	Halálozások	Természetes szaporulat
ROMÁNIA	11.238	9656	1.582	10.332	10.182	150
Városokban	7.236	7019	217			
Falvakban	4.002	2637	1.365			
OLTENIA	26	40	-14	10	42	-32
Városokban	25	38	-13			
Falvakban	1	2	-1			
MUNTENIA	1124	1177	-53	922	1236	-314
Városokban	1116	1170	-54			
Falvakban	8	7	1			
DOBRUDZSA	44	54	-10	45	52	-7
Városokban	41	52	-11			
Falvakban	3	2	1			
MOLDOVA	2786	2338	448	2438	2178	260
Városokban	2421	2030	391			
Falvakban	365	308	57			
BESZARABIA	2876	2541	335	2814	2847	-33
Városokban	1379	1410	-31			
Falvakban	1497	1131	366			
BUKOVINA	907	1118	-211	879	1296	-417
Városokban	656	858	-202			
Falvakban	251	260	-9			
TRANSILVANIA	1432	967	465	1313	1047	266
Városokban	681	576	105			
Falvakban	751	391	360			
BÁNÁT	125	208	-83	119	192	-73
Városokban	103	189	-86			
Falvakban	22	19	3			
ORISANA és MARAMAROS	1918	1213	705	1792	1297	495
Városokban	814	696	118			
Falvakban	1104	517	587			

Ami ebben a táblázatban legezőször tűnik szembe, az hogy Románia kilenc tartománya közül ötben a zsidóság népesedési mozgalma deficit, vagyis az öt tartományban már évek óta több zsidó hal meg, mint születik. Ezek a tartományok Oltenia, Muntenia, Dobrudzsa, Bukovina és a Bánát. 1935-ben Beszarabia is a deficités tartományok közé lépett, amennyiben ebben az évben 33-mal több zsidó halt meg, mint amennyi született. Megközelítőleg egészséges és aktív népesedési statisztikája csak a moldovai, a szorosabb értelemben vett erdélyi, valamint a körösvidéki és maramarosi zsidóságnak van.

Jellemző keresztmetszetét adja ennek a helyzetnek az alábbi táblázat, amely azt mutatja, hogy tartományok szerint 1934-ben ezer zsidó lélekre hány élveszülés és hány halálozás esett. A tartományokat a születések arányának sorrendjében közöljük.

Tartomány	Ezer zsidó lélekre eső születések	Ezer zsidó lélekre eső halálozások
Crisana és Maramaros	19.7	12.4
Erdély	17.7	12.0
Moldova	17.1	14.3
Besarabia	13.9	12.3
Muntenia	12.1	12.7
Dobrudzsa	10.8	13.3
Bukovina	9.7	12.0
Bánát	8.3	14.7
Olténia	8.6	13.3

Tulajni ennek a tanulmánynak a kereteit annak a kutatásnak, hogy milyen szociális okok idézik elő azt a szembetűnő különbséget, amely az egyes romániai tartományok születési és halálozási aránya között fennáll. Azt az általánosságban bevált tételt, hogy amint nyugatról keletre haladunk, olyan mértékben emelkedik a zsidó születések száma, itt nem lehet fenntartás nélkül alkalmazni. A bukovinai és beszarabiai zsidóságot egyáltalán nem lehet a nyugati zsidóság típusához sorolni, mégis születési és halálozási aránya feltűnően hasonlít a nyugati zsidósáéhoz. Ezzel szemben az ugy kulturális, mint szociális szempontból nyugatibb jellegű erdélyi és körösvidéki zsidóság lényegesen magasabb, tehát keletibb születési arányt mutat fel. Különösen feltűnő a beszarabiai zsidóság népesedési dekadenciája, mert ennek a zsi-

dóságnak többsége még ma is falvakon él, már pedig köztudomású, hogy a falusi lakosság szaporodási aránya sokkal nagyobb, mint a városi lakosságé.

Azt hiszem nem járok messze a valóságától, ha az egyes tartományok zsidósága között fennálló nagy szaporodásbeli különbségeket az egyes országok zsidóságnak nagyon is eltérő vallási beállítottságával hozom kapcsolatba. Ott ahol a zsidóság vallásosabb életmódot folytat, ahol a Biblia előírásai a mindennapi élet realitásai közé tartoznak, ott a gyermekhalál is nagyobb a zsidó családokban. Ahol pedig a zsidóság letér a vallási előírások útjáról, ott menthetetlenül bekövetkezik a népesedési dekadencia. Ebből a szempontból nézve egyszerűen érthetővé válik a fenti táblázat. A legmagasabb születési arányt a körösvidéki és maramarosi zsidóság mutatja fel, mert ott élnek az ország legvallásosabb zsidó tömegei. A legalacsonyabbat pedig Bánát és Olténia, mert e tartományok zsidósága éli a legkevésbé tradicionális zsidó életet.

A város és falu viszonya

Ami a városi és falusi lakosság születési aránya közötti különbséget illeti, ez a zsidóságnál éppúgy fennáll, mint a keresztény lakosságnál. Míg a falvakon 1000 zsidó lélekre 17.4 születés esik, addig a városokban csak 13.9. Még szembetűnőbb a különbség, ha a természetes szaporulatot hasonlítjuk össze, vagyis azt a különbözetet, amely a születések és halálozások száma között fennáll.

Eszerint 1934-ben a romániai zsidóság természetes szaporulata 1000 lélekre számítva

városokban 0.4, falvakon 5.9

volt, míg a természetes szaporodás aránya az egész ország zsidóságra számítva 2.0 ezreléket tett ki. Ugyanakkor a románság természetes szaporulata 1000 lélekre számítva 13.6 volt. Ez az arány 1935-ben még jobban eltolódott a zsidóság hátrányára.

Ezek az adatok mindennél beszédesebben igazolják a romániai zsidóság népesedési hanyatlását, de igazolják mindenek előtt az 1930. évi népszámlálás ama megállapítását, hogy a romániai zsidóság száma az utolsó

egy-két évtizedben állandóan csökkent. Természetes szaporulat ugyanis alig volt, ezzel szemben évről-évre jelentős számú zsidó vándorolt ki az országból. Az Anuarulnak erre vonatkozó adataira később még vissza térünk.

Házasságok és válások

Az 1935-36. évi statisztikai évkönyv nem közli még a romániai házasságok és válások vallási és nemzetiségi megoszlását. A statisztikai hivatal havi közlönye, a Bulletin Demographic azonban 1936 január 1-ével kezdődőleg rendszeresen megkezdte a házasságok és válások nemzetiségi statisztikájának közlését. Ilyenformán rendelkezésünkre állnak az 1936-ra és az 1937. év első 5 hónapjára vonatkozó adatok. A havi kimutatások összesítése révén a következő eredményt kapjuk:

A házasságok statisztikája

Év	összes házasságok	zsidó házasságok	zsidó házasságok aránya
1936	176.782	6.953	3.9
1937 jan.-máj.	88.047	2.752	3.0

A zsidó házasságok százalékaránya tehát 1936-ban pontosan megfelelt a zsidó lakosság országos arányának, 1937. első 5 hónapjában pedig lényegesen alatta maradt ennek. Ha még hozzávesszük, hogy ezekben a számokban bennefoglaltak a vegyes házasságok is, amelyek a zsidó házasságok 5-6 százaléka körül mozogtak, úgy az arány még jobban lecsökken.

A válási statisztika ugyanerre az időtartamra a következő képet nyújtja:

A válások statisztikája

Év	összes válások	zsidó válások	zsidó válások aránya
1936	10.807	496	4.5
1937 jan.-máj.	4.911	272	5.5

A zsidó válások százalékaránya mint látjuk, valamivel nagyobb a zsidóság általános arányánál. Ez az arány nagyobb marad még akkor is, ha figyelembe vesszük, hogy a fenti számban bennefoglaltak a vegyes házasságokból eredő válások is, amelyek az összes zsidó válásoknak 10-12 százalékát tették ki a jelzett idő alatt.

Az elemi oktatás statisztikája

Tanév Iskola	Össz. tanulók	Zsidó tanulók iskolák szerint	Össz. tanulók száma	Zsidó tanulók száma	Zsidó tanulók százalékaránya
1930-31					
Állami iskolákban	1.973.949	54.219	2.116.941	69.537	3.28
Magániskolákban	136.849	13.138			
Magántanulók	6.143	2.180			
1931-32					
Állami iskolákban	2.054.334	55.619	2.211.146	76.756	3.47
Magániskolákban	153.341	19.652			
Magántanulók	3.471	1.485			
1932-33					
Állami iskolákban	2.171.196	59.175	2.333.052	79.579	3.41
Magániskolákban	158.745	19.029			
Magántanulók	3.111	1.375			
1933-34					
Állami iskolákban	2.242.881	59.026	2.398.103	77.476	3.23
Magániskolákban	150.802	17.445			
Magántanulók	4.420	1.005			
1934-35					
Állami iskolákban	2.332.512	56.821	2.481.356	74.980	3.02
Magániskolákban	146.995	17.761			
Magántanulók	1.849	398			

Miként a tanköteleseknél, az elemi iskolai tanulóknál is a zsidóság százalékaránya lassan, de állandóan csökkenő tendenciát mutat

és lényegesen alatta marad a zsidóság általános arányának. (Folytatjuk)

Százhetvenhatmillió lej volt a szatmári árutőzsde múltévi forgalma

Satmar, január 20. A szatmári árutőzsde most tartotta meg évi közgyűlését. A beszámolókból egyöntetűen megállapították, hogy az északi országrésznek erre az intézményre igen nagy szüksége volt. Az árutőzsde az 1937 év folyamán 176 millió lejes forgalmat bonyolított le. 30 millió 108 ezer kilogram árumennyiséggel. 1731 üzletkötés történt a szatmári

tőzsdén, 47 millió lej értékű terményt, másfélmillió kilogram magvat, két és félmillió kilogram gyümölcsöt és 5.5 millió kilogram lisztet adtak el.

A döntőbíráskodás hét ügyben hozott érdemi döntést. A közgyűlésen elfogadták a jelentéseket és összeállították a különböző döntőbíráskodások névsorát.

Romániai középosztály kolonizációs lehetőségei Palesztinában

Írta: Ing. Joseph Löwy (Haifa)

Egy hónapja tartózkodom Romániában és készsággal teszek eleget az Uj Kelet azon kérésének, hogy állást foglaljak az utóbbi hetek eseményeivel szemben palesztinai vonatkozásban, illetőleg az ottani telepítési lehetőségek tekintetében.

Bizonyos ugyanis, hogy a romániai zsidók számára is elérkezett az a pillanat, amikor fokozottabb érdeklődést kell tanúsítaniuk a palesztinai telepítési lehetőségek iránt. A vándorlás kérdése is fokozottabb aktualitást nyer és időszerű a vándorlási és kolonizációs lehetőségek megvizsgálása. Az első kérdés: hová?, a második: milyen anyagi eszközökre van szükség?

Mindkét kérdés igen komoly és nehéz nem is annyira a gazdag emberek, vagy a nincstelen proletárok, mint inkább, sőt elsősorban a középosztályhoz tartozó családok számára. Romániában nagy réteget képvisel ez az osztály. Még nehezebb a probléma a kis középosztály szempontjából, amelynek tagjai, ha a legkörülményesebb körülmények között is likvidálják vagyonukat, legfeljebb néhány száz fontot tudnak szerezni kivándorlásukhoz.

Ha tekintetünk Palesztina felé fordítjuk, úgy egységes kételkedhetünk abban, vajjon a zsidó váglyakozásnak ez az országa valóban zsidó családok ezrei és tízezrei megmentésének a célpontja lehet? Az utolsó 25 esztendő legnagyobb részét Palesztinában töltöttem és gyakorlati építőmunkákkal foglalkoztam. Joggal állíthatom tehát, hogy ezen gyakorlati tapasztalatok alapján utat látok magam előtt. Az országépítési és kolonizációs módszereken azonban bizonyos mértékben változtatnunk kell, különösen az utolsó tíz esztendő tapasztalatai alapján. És itt kizárólag a Zsidó Nemzeti Alapok telepítési módszereire gondolok.

A romániai városokból vagy falvakból kikérülő zsidók számára — különösen ha családok is és előrehaladott korban van már — nem alkalmas a tisztán mezőgazdasági telepítés. Elsősorban azért, mert nem hozhatja magával az ehhez szükséges anyagi eszközöket és a Nemzeti Alapoknak sem áll módjukban rendelkezésére bocsátani ezeket az eszközöket akár pénzben, vagy földben. A városokban viszont elveszett ember volna az ilyen adottságok mellett kivándorló romániai zsidó. Ez azonban távolról sem jelenti azt, hogy le kell mondani minden sánstról. Ellenkezőleg. Idővel, saját s családtagjai képességei szerint többé-kevésbé kifizetődő munkahelyet találhat. A veszedelem sokkal inkább a palesztinai városok életmódjának igen költséges voltában rejlik, a magas bérekben és az igen kis pénztartalékban, amit magával hozhat és amit hamar el is kell, hogy fogyasszon a pusztá létfenntartásban.

Es itt kezdődik az én javaslatom.

Mire van szüksége ennek az embernek és családjának.

Olcso ellátásra és lakásra. Ruházatot és bizonyos mennyiségű készpénzt hozott magával.

Ezeknek a családoknak nem szabad a falvakra menniük, ahova nem tartoznak, a városba sem, ahol éhen halnának, hanem az elővárosokban kell elhelyezkedniük, ahol elég közel vannak a városokhoz, hogy olcsón beutazhassanak naponta a városokba, ha ott kifizetődő munkát találnak és elég messze ahhoz, hogy olcsó földön ugynevezett „kisegítő gazdaságot” rendezzenek be, ahol a család nem kereső tagjai saját szükségleteikre és ezen túl piaci célokra olcsó és versenyképes élelmiszereket termelhetnek.

Nahariában szerzett több éves gyakorlati tapasztalataim meggyőznek arról, hogy még német ügyvédekkel és hozzátartozóikkal is rövid idő alatt igen hasznos palesztinai kertészeket lehet nevelni, úgy hogy nem kell aggódni a lehetőség mérlegelésénél. A palesztinai városok zsidó viaca, a zsidó mezőgazdaság legnagyobb erőfeszítései ellenére is nagyvált palesztinai és szíriai arabok termékeit veszi fel, mert nem tudjuk ezeket kiszorítani a ma-

gas áron fizetett zsidó munka termékei által. A zsidó külvárosi telepítések termékei a távoli területek olcsó arab munkájával is fel tudják venni a versenyt.

Emellett viszont egy ilyen külvárosi telepítés életmódjának költségei összehasonlíthatatlanul kisebbek, mint a városi életé. Biztos és egészséges táplálkozás mellett készpénzben alig van szüksége a felére annak, amit a városi dolgozó embernek kell elköltenie (a drágított kiskereskede-

lem miatt) családja egzisztenciájának fenntartására. E mellett viszont, azon városi bérház tulajdonosának dolgozik, amelyben gondterhes elhelyezkedésre talál és amit nyomban elveszt, ha nem tudja fizetni a bért. És mi történik azután? Az elővárosi telepítésen szerény eszközökkel tudja elhelyezni olcsó, ideiglenes, de nem egészségtelen barakban családját — a naháriai és más példák bizonyítják ezen kísérlet sikerét — saját hajléka van és végre egyszer nyugodtan vehet lélegzetet anélkül, hogy a holnapért való gondok gyötörjék.

A költségekről nem szándéksom most bővebben beszélni. A leglényegesebb kiadás a föld, amit Haifa közelében a Zsidó

Nemzeti Alap bocsáthat bérlet formájában a telepesek rendelkezésére. De ezenkívül magántulajdonban lévő telkeket is lehet kedvező áron vásárolni és nem követelek el indiszkréciót, ha elárulom, hogy a magániniciatíva, amelynek keretében dolgozom jómagam is, előreláthatólag rövidesen hasonló ajánlatokkal fog megjelenni a piacon.

Nagy vonalakban ez volna a javaslatom. Nem garantál kényelmes életet, de lehetőséget nyújt arra, hogy a kisegisztenciák is résztvehessenek országunk és otthonunk felépítésében.

Kívánom magunknak és a romániai zsidóknak, hogy sokan közülük kövessék ezt az utat.

Ötvenezer ember vett részt Faruk egyiptomi király esküvőjén

Hitler táviratilag kívánt szerencsét a királynak

Kairó, január 20. (Rador.) Több, mint 50 ezer ember érkezett a fővárosba vidékről, hogy résztvegyen Faruk király esküvőjén. Feltűnést keltettek a sivatagi törzsek kiküldöttjei fényes viseletükben. Tegnap este a királyi palota előtt nagyszabású tüntetés volt. A tömeg éljenzésére a király megjelent az erkélyen és köszönetet mondott.

Hitler kancellár táviratilag kívánt szerencsét Faruk királynak és nászajándékul

négyszemélyes autót ajánlott fel neki.

Ujabb kairói jelentés szerint muzulmán tradíció szerint Farida Sulfikar sem volt jelen a Kubbeh palotában való esketési szertartáson, ahol őt apja képviselte.

11 órakor ágyulövészek adták hírül Egyiptomnak és a világnak, hogy a 17 éves király és ugyanolyan idős felesége elfoglalták a világ legrégebbi trónját. Az egész város lelkesen ünnepel.

Tovább dul a véres küzdelem Terruel környékén

Salamanca, január 20. (Rador.) A nemzetiek közleménye szerint, Terruel körzetében a nemzeti csapatok visszaverték a kormány minden ellentámadását, akiknek nagy károkat okoztak. Az Alambra folyó mindkét partján a nemzetiek az urak.

Több száz hadifogoly és nagymennyiségű hadianyag került a nemzetiek kezébe. A köztársaságiak barcelónai közleménye szerint a kormány csapatok tegnap hősies ellenállást fejtettek ki Muletón és Celades között. Hat nemzeti repülő bombázta Barcelonát és több épületet elpusztított. A halottak száma meghaladja a

százat, a sebesülteké még nagyobb. Valenciát szintén két ízben is bombázták a nemzetiek repülői. Az anyagi kár igen nagy, de áldozatok alig vannak.

Barcelonából jelentik, hogy az angol munkáspárt parlamenti képviselő csoportjának delegációja Valenciából Madridba utazott, ahol megtekintette a köztársaságiak lövészárkait és védelmi berendezéseit. Azután a kórházakat és a repülőteret látogatta meg. A nemzetiek értesülve a vendégek érkezéséről, heves ágyútűz alatt tartották Madridot, anélkül azonban, hogy a küldöttség tagjaiban kárt tett volna.

A társadalmi béke helyreállítása és a frank védelme a Chautemps-kormány legfőbb programja

A francia kommunisták lapja rövid életet jósol a Chautemps-kormánynak

Párizsból jelentik, hogy a Chautemps kormány ma délelőtt minisztertanácsi ülést tart, melyen megszövegezi azt a nyilatkozatot, amelyet a pénteki kamarai ülésen felolvas. Ez a nyilatkozat az új kormány programját négy főpontban foglalja össze és pedig:

1. a társadalmi béke helyreállítása,
2. a frank védelme,
3. a honvédelem fejlesztése,
4. a Franciaország területén élő, nem kívánatos elemek hatásosabb ellenőrzése.

Egyidejű párizsi jelentés szerint az erősen baloldali Ce Soir nagyon rövid életet jósol az új kormánynak, mely szerinte, nem fogja megkapni azt a többséget, amellyel nyugodtan intézkedhetik. A Humanité nyíltan hangoztatja, hogy Chautemps és Leon Blum elárulták a népront gondolatot és helyet adtak a reakciónak, mely előbb-utóbb megbosszulja magát. A kommunisták párt mindenesetre felkészült a harcra — fejezi be a lap.

A fentiekkel szemben a szélsőjobboldali Liberté azt írja, hogy a szocialisták kimaradása a jelen pillanatban határozottan előnyére vált Chautempsnak. Az a sok sztrájk és állandó zürzavar ugyanis, amelyeken az ország a szocialisták uralma alatt keresztül ment, rendkívül elkedvetlenítették a polgári elemeket, mert erő-

telenséget és erélytelenséget tapasztaltak a vezetés részéről. Az erélytelenség pedig olyan birodalmak szomszédságában, mint Németország és Itália, ahol szó sincs belső bajokról, már egyenesen bűn számba megy.

Ujabb párizsi jelentés szerint a francia társadalmi párt parlamenti csoportja tegnap este tartott ülésén tudomásul vette, hogy az új Chautemps-kormány a kommunisták befolyáson kívül állva, a szocialisták részvétele nélkül, de támogatásukkal jött létre és elhatározta, hogy pénteken, a kormánynyilatkozat felolvasása után foglalt állást.

Sztójadinovics elutazott Berlinből

Berlin, január 20. Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök feleségével és kíséretével ma reggel elhagyta Berlint és Essenbe utazott, ahol megfogja tekinteni a Krupp-műveket. Délután Düsseldorfba, onnan pedig Münchenbe utazik, ahol Epp bajor kormányzó vendége lesz.

Ujabb jelentés szerint Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök ma Essenbe érkezett, ahol a lakosság lelkes ünnepségekkel fogadta. Sztójadinovics megtekintette a Krupp-

Hoover rádiószózata Amerika békéje érdekében

Washington, január 20. Világszerte nagy feltűnést keltett Hoover volt köztársasági elnök rádió szózata, melyben többek között a következőket mondotta:

— Az USA legfőbb törekvése odahatni, hogy a világ békeszerető nemzeteivel együtt kiküszöbölje a háboru rémét a köztudatból. Felszerelési programját is csak azzal az elgondolással kell keresztülválasztania, hogy védelmi berendezkedése és nem támadó eszköze lesz. Bele kell émie magát abba az elgondolásba is, hogy soha nem szabad háboruba keverednie és idegen érdekekért gazdasági szankciókban és bojkottokban részt vennie. Meg kell szoktatni a külföldet arra is, hogy ne tápláljon az USA-ban felesleges reményeket bizonyos háborus segítség tekintetében. Csak ilyen módon töltheti be ugyanis azt a nemes hivatást, amire a sors minden százmillió nemzeti eleve kismetelt.

Beszéde végén követelte a vámszigorítások enyhítését és az általános vámpolitikai revízióját is.

A Zsidó Párt felhívása a szavazati jog megszerzése ügyében

Felkértenek mindazok, akik a választói névjegyzékbe való felvételüket kérték és szavazati joguk megszerzésére irányuló kérésük folyamatban van, hogy a szükséges iratokkal (születési és állampolgársági bizonyítvány, személyazonossági igazolvány és egyéb városi adó befizetést igazoló nyugta) haladéktalanul jelentkezzenek a Zsidó Párt irodájában (Stroescu uca 7-b., telefon 29-59.), mivel fenti iratok bemutatása hiányában kérésüket a bíróság elutasítja.

Felkértenek továbbá jelentkezésre azok is, akik választási névjegyzékbe való felvételüket még nem kérték, hogy szavazati jogukat a fenti iratok alapján a Zsidó Párt titkársága megszerezhesse.

AFRO HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleges levelet csak úgy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

8.9000 lei kimutatható jövedelemmel egészségi okok miatt átadó textil sátor. 100 ezer lei kp. szükséges. Rosenberg Manyi Cluj, Str. Bratianu 45.

Szabászatú kurzus kezdődik a Löwy szalonban. Regele Ferdinand 6. Emelet.

JAHREIT-TABLA

aluminumból, kicsi tetszetős kivitelben, 1 személyes 150 lej, 2 személyes 250 lej. Megrendelésnél zsidó dátumot kérek. BORO* papirkereskedés Cluj.

Egy jobb zsidónó keres zsidó háznál házigazdóni vagy bejárónői állást. Kiseb családnál, magános nőnél, vagy idősebb urnál. Cim: Str. Cotița 5. Grünbaum.

Perfekt román, német, magyar levelezőkönyvelő, nőtlen, kitünő referenciákkal, állást keres. Megkeresések „Gyakorlati” jelűre Someș hírlapjába Satumare. 5895

London, január 20.

nemzetvédelmi tartott havaut

melyben kijelen helyzet egyre t

zér január 22-ik német nép öszin

biztos garancia rópai problémá

akarja megoldan idegesítő hangul

legesebb Swinton vádakkal illetni,

napokban találko programszerűen

csak azt a feles ha a brit korm

rópai konfliktus hatok mindenkif

hogy a mi repül állam flottája s

szent meggyőz rura Európában

aligh

lmskip beszéde nést keltett.

Eden viszo

Londonból j News már napc

hogy Eden terj mely azokat a

amelyeket

a brit kormár való hivatkoz

megjavitása o

Tekintettel arra nést keltő hírad

szeről nem cáfo egész közvélemé

valóságát. A D jegyzéket Genf

is és így megsz mány hozzájárú

pontjaira voná indult meg.

Ango szág megs

Mint Londonb nagyjelentőségű

Grandi között sokat, amelye

olasz közeledés Grandi óvatosa

ta Edennek, zelés megvo

ból bizonyos

A lapok azt a örömmel vette

Grandit, hogy

hogy az olasz

jette irányuló

ja jelentősen m

lapok közlik, h

Olaszország

megszerezése

kölcsön

A Daily Mail r

ír, hogy Vansit

ciai tanácsadója

mába és felkere

még megerősíté

Grandi találko

Nem v

re az

Londoni jelen

KÉRJEN

ADY

HARISNYÁT

69

LEIÉRT

Eden nem jelenik meg a Népszövetség tanácsülésén?

Az angol nemzetvédelmi miniszter szerint egyre tisztultabb lesz az európai helyzet. Eden javaslatokat készít a brit-német közeledés megvalósítására?

Felujítják az angol-olasz közeledési tárgyalásokat?

London, január 20. Sir Thomas Inskip nemzetvédelmi miniszter nagy beszédet tartott havauti választó kerületében, melyben kijelentette, hogy az európai helyzet egyre tisztultabb lesz. Hitler vezér január 22-iki nyilatkozata, melyben a német nép őszinte törekvéseiről beszélt, biztos garancia arra, hogy Berlin az európai problémákat békés eszközökkel akarja megoldani. Nincs szükség tehát az idegesítő hangulatkiezésekre és még feleslegesebb Swinton légügyi minisztert olyan vádakkal illetni, mint aminővel az utóbbi napokban találkozunk. A flotta fejlesztése program szerint halad és annak siettetése csak azt a felesleges látszatot kelti, mint ha a brit kormány komoly és közeli európai konfliktusoktól tartana. Megnyugtathatók mindenkit — mondotta Inskip — hogy a mi repülőinket nem fogja egyetlen állam flottája sem felülmúlni, bár *szent meggyőződés, hogy háborúra Európában belátható időn belül aligha kerülhet sor.*

Inskip beszéde európaszerte nagy feltűnést keltett.

Eden javaslatai a brit-német viszony megjavítására

Londonból jelentik, hogy az Evening News már napokkal ezelőtt jelentette, hogy Eden terjedelmes jegyzéket készít, mely azokat a javaslatokat tartalmazza, amelyeket

brit kormány Halifax látogatására való hivatkozással brit-német viszony megjavítása céljából Hitler vezér elé akar terjeszteni.

Tekintettel arra, hogy ezt a nagy feltűnést keltő híradást a Foreign Office részéről nem cáfolták meg, most már az egész közvélemény bizonyosra veszi a hír valódiságát. A Daily Mail szerint az edeni jegyzéket Genfben bemutatják Delbosnak és így megszerzik hozzá a francia kormány hozzájárulását is. A jegyzék egyes pontjaira vonatkozólag nagy találgatás indult meg.

Angol kölcsönt keres Olaszország Abesszímia gazdasági megszervezésére?

Mint Londonból jelentik, az angol sajtó nagy jelentőségűnek mondja az Eden és Grandi között megindult újabb tárgyalásokat, amelyek az elmúlt nyári angol-olasz közeledés felujtására törekuszenek.

Grandi óvatos formában értésre adta Edennek, hogy Olaszország a közeledés megvalósítására hajlandó újabb bizonyos tárgyalások megkezdésére.

A lapok azt állítják, hogy Eden ezt örömmel vette tudomásul, de arra kérte Grandit, hogy elsősorban hasson oda, hogy az olasz rádióleadóknak a Közelkeletre irányuló angolelleses propagandája jelentősen mérsékelődjék. Ugyancsak a lapok közlik, hogy

Olaszország Abesszímia gazdasági megszervezése céljából állítólag angol kölcsön felvételére törekszik.

A Daily Mail már arról a lehetőségről is ír, hogy Vansittart, a kormány diplomáciai tanácsadója, közelebről ellátogat Rómába és felkeresi Mussolinit. A híradások még megerősítést igényelnek az Eden és Grandi találkozóknál.

Nem vezettek konkrét eredményre az ir-angol tárgyalások

Londoni jelentés szerint De Valera és

kisérői tegnap délután félbeszakítva tárgyalásaikat, elhagyták az angol fővárost. A kiadott hivatalos jelentés szerint a megbeszélések az ir szabad állam és az anyaország képviselői között egyelőre konkrét eredményekre nem vezettek, de annyira előkészítették a talajt, hogy a további tárgyalásokat lehetővé tették. Ezekre valószínűleg néhány hét múlva sor is kerül.

A nyilatkozat végén megjegyzi a közzétett Foreign Office, hogy a tárgyalások mindvégig a legszívélyesebb mederben folytak. Az esti lapok általában csalódottak a jelentéktelen eredmény miatt. Egye-

dül a Star jegyzi meg, hogy az említett, jövőbeli találkozásom elsősorban egy mesz szemelő kereskedelmi szerződés kidolgozására, majd a honvédelem kérdéseire kerül a sor. Legvégül marad a területi probléma, melynek rendkívüli fontossága miatt érnie kell.

Elhalasztják a népszövetségi reform vitáját?

A délutáni órákban érkezett párizsi jelentés szerint a Le Figaro közli londoni értesülése alapján, hogy Eden talán nem jelenik meg a népszövetségi tanácsülésen. Ezáltal a népszövetségi alapokmány reformjának vitáját elhalasztanák.

Kétévi börtönre ítélték Hartmann Sándor börtöndgyárost,

aki kommunista röpcédulákkal telt táskát helyezett el haragosa címére

Cluj, január 20. (Az Uj Kelet tud.) Az elmúlt év tavaszán nagy feltűnést keltett az az ügy, amelynek középpontjában Hartmann Sándor ismert gazdag nagyváradi börtöndgyáros állott. Hartmann egy németországi rendezetlen üzleti ügye miatt haragos viszonyban állott a német céget képviselő dr. Kertész Ferenc nagyváradi ügyvéddel. Az évekig húzódó pereskedés a bosszu gondolatát érlelte meg a börtöndgyárosban és, hogy egy időre megszabaduljon az ügyvédtől, annak nevére kommunista röpcédulákkal telt utazó táskát helyezett el a nagyváradi állomási ruhatárban, majd névtelen feljelentést tett Kertész ellen.

Ennek alapján az ügyvédet letartóztatták és a kolozsvári hadbírószágra szállították, ahol több napig tartó vizsgálati fogság alatt tisztázódott ártatlansága. Később a nagyváradi rendőrségben jelentkezett az a hordár, aki Hartmann megbízásából az állomási ruhatárban elhelyezte az utazó táskát Kertész nevére. A rendőrség a hordár vallomása alapján

Hartmannt őrizetbe vette majd ügyét áttették a kolozsvári hadbírószágra, ahol a börtöndgyáros néhány hétig vizsgálati fogságban állt.

A nagy érdeklődéssel várt pert csütörtökön délelőtt tárgyalta a kolozsvári hadbírószágra. Hartmann védelmét dr. Klein Miksa és dr. Mircea Georgescu látták el, míg a vádat Meffianu őrnagy, katonai ügyész képviselte, aki tiltott nyomtatványok forgalombahozásának vádját tartotta fenn Hartmann ellen, akinek súlyos megbüntetését kérte. A védőbeszéd elhangzása után a bíróság hosszú ideig tartó tanácskozási eredményeképpen kihirdette ítéletét, amely szerint bebizonyosultnak látták a Hartmann ellen emelt vádat és ezért a börtöndgyárost két évi börtönre valamint 5 ezer jel pénzbüntetés fizetésére ítélték és elrendelték azonnali letartóztatását. Az ítélet ellen dr. Klein Miksa és dr. Mircea Georgescu védők felfolyamodást jelentettek be.

A japán kormány a legkérelmelhetlenebb harcra határozta el magát Kína ellen

A Tass cáfolja, hogy 40.000 szovjetkatoná bevonult volna Külső-Mongóliába

Tokiói jelentés szerint a japán császár elnöklethe alatti tanács a legkérelmelhetlenebb harcra határozta el magát Kínával szemben. A vonatkozó kizárólag csak katonaságot és hadianyagot szállítanak Kína felé. Ugy hírlik, hogy a hivatalos kínai kormány a jelenlegi állomáshelyéről is menekülni készül és emiatt Kínában rendkívüli az izgalom. A japán sajtó arról ír, hogy a szovjet közvetlenül a kínai-japán konfliktusban való beavatkozás előtt áll. Az Asahi Sinburn arról ír, hogy Észak-Mandzsuriában és a szovjet határon óriási arányú csapatösszevonások történtek és a szovjet már közelebről akcióra is kíván lépni.

Ezzel a hírrel szemben a Tass hírszolgálati iroda energikusan cáfolja azt a Domei jelentést, amely szerint a szovjet 40 ezer emberrel bevonult volna Külső-

Mongóliába. A cáfolat szerint a szovjet, bár kétségkívül nagy érdekei fűződnek a kínai-japán konfliktushoz, semlegességét még minden vonalon megőrizte és megőrzi mindaddig, amíg a küzdelem országhatáráig el nem érkezik. Ezzel szemben a Domei azt jelenti, hogy a szovjet csapatok tényleg bevonultak és azokat eddig még ismeretlen helyeken helyezték és osztották el.

Angliát megfenyegeti Japán

Tokióból jelentik, hogy „Kokumin” a következőket írja: Amennyiben Anglia nem változtat Japánnal szemben tanúsított politikai magatartásán, biztos lehet afelől, hogy kínai érdekeltségeit sorra elveszti. Ugyancsak Tokióból közlik, hogy Carraige angol nagykövet e cikk miatt Hirota külügyminiszternél tiltakozást jelentett be.

Egyidejű tokiói jelentés szerint a japán tengerészeti minisztérium ma cáfolta azt a hírt, hogy 43 ezer tonnás páncélost építenének.

A kínaiak költöztek Uhu városát

A Reuter jelenti Hankauból, hogy hivatalos kínai körökben azt állítják, miszerint a kínai csapatok körülzárták Uhu városát, de az a hír, hogy be is vették volna korai Pengpunál folyónak a harcok, az esőzések és bőséges havazás továbbra akadályozzák az észak felől érkező japánokat, akiknek tevékenysége majdnem meg van bénulva.

Mint Sanghaiból jelentik, a hóviharak és fagy minden hadműveletet megakadályoznak a Tiencsin-Pukeu vasútvonal mentén. Mindkét harcoló fél állásainak kiépítésén dolgozik.

Tüzérség és repülőik védelme alatt tegnap 200 japán tengerészatkona próbált meg partraszállni Yulin kikötőjében Hainan szigetén, de a kínaiak négyórás harc után visszaverték őket.

Tokió, január 20. (Rador.) Kína nagykövete a követség 8 tagjának társaságában ma hajóra szállt Yokohamában.

Londonból jelentik, hogy a Daily Telegraph szerint február 2-án nagy szárazföldi és tengeri hadgyakorlatokat tartanak az angolok Singapore környékén. Huszonhét hadihajó, köztük az indiai egységek is, több mint száz repülőgép és 10 ezer katoná vesz majd részt a manőveren. Ezúttal kipróbálják az új singaporei parti ütegeket is. A Singaporeban folyamatban lévő katonai építkezések — írja a lap — a legerősebb távolkeleti angol támaszponttá teszik Singaporet. A munkálatok 1939-ben fejeződnek be és 17 millió font sterlingbe fognak kerülni.

Az adis-abebai idegenek

Adis-Abeba, január 20. A legutóbbi népszámlálás szerint Abesszímia fővárosában 2382 idegen él, köztük 891 nő. Nemzetiségek szerint az idegenek a következőképpen oszlanak meg: 900 örmény, 813 görög, 57 török, 41 amerikai, 73 német, 27 angol, 32 svájci, 27 francia, 17 magyar. Az olaszok száma 12.319.

Walter József linómetszelei

Tíz linómetszetét gyűjtötte egybe izlésesen kiállított füzetbe Walter József, a tehetséges zsidó festőművész és grafikus. A fehér és fekete egyszerű színeinek változatos és tragikus embersorsokra világítanak rá: favágók, bányászok, csavargók, koldusok életére, akik az élet mélységeiben élnek s viselik a mélység minden átkát, szomorúságát, vizsgatlanúságát.

A zsidó snorrerek, a visói gettó, a jomkippur, a nyugodtas egyhanguság hangulata is élénken érvényesül a kimagasló rajztudással megkomponált rajzokon, amelyek kétségtelesen igen tehetséges ember alkotásai.

Olyan egyszerű kifejező eszközökkel, mint amilyenekkel Walter József dolgozik, nehéz feladat maradéktalan művészi hatást elérni. Walter József mégis teljes mértékben eléri ezt a hatást. Képei hatásosságát nemcsak a technikai biztonság, hanem a jó szem és az érző szív is biztosítja, az a művészi érzékenység, mely az élet minden jellegzetes megnyilatkozására finoman reagál. Walter József nemcsak embereket és tájakat ábrázol, hanem sorsokat is. Sőt éppen sorsábrázoló képessége az, mely kiemeli őt az átlag-grafikusok sorából s érdemessé teszi a legmelegebb érdeklődésre és megbecsülésre.

Walter linómetszet-gyűjteményének külön előnye, hogy minden egyes rajza külön-külön kiemelhető a gyűjteményből és külön-külön, a vásárló izlésének megfelelően akasztható a szobák falára.

Olyasóink és az összes zsidó műbarátok figyelmébe azzal a meleg szeretettel ajánljuk Walter metszeteit, amellyel ő rajzait megalkotta s amelyet egy zsidó művész kiváltsággal igényelhet magának.

A füzet nyomdatechnikai szempontból is elsőrangú, izléses munka. (s. l.)

bérlet formájára. De ezenkívül telkeket is eladni és nem közzéadni. Elárulom, hogy a nyelvi keretében feláthatólag rögzít fog megjelölni a javaslatok elmeséjét, de hogy a kisegítő országunk és és a romániai köztársasági elnökök között a világszerte nagy közvéleményi elmozdulások között a közvélemény odahatni, nemzetiével együtt csak azzal az elhatározással, hogy végre a támadó eszközökbe az elgondolható háborúba került gazdasági életet részt venni. Idet arra is, hogy a gazdasági reményekkel teljében, beugyanis azt a minden százmilárd forintot a vánszigorítások vámpolitikai revit

Szózatok kéje

Világszerte nagy közvéleményi elmozdulások között a közvélemény odahatni, nemzetiével együtt csak azzal az elhatározással, hogy végre a támadó eszközökbe az elgondolható háborúba került gazdasági életet részt venni. Idet arra is, hogy a gazdasági reményekkel teljében, beugyanis azt a minden százmilárd forintot a vánszigorítások vámpolitikai revit

Felhívása

akik a választói elükért kérték és az érdekeik irányuló, hogy a szükségállapotokhoz az állampolgárságonosossági igazolást befizetést igazolást jelentkezők (Stroescu u-nival fenti iratok értesítik a bíróságra)

jelentkezésre azok a felhívások, hogy szavazók alapján a Zsidó

ESSEK

2 lej, vastagabb

ABL

szentes kivitelben, 1

magyar levelező-referenciákkal, ál

Satunare. 5895

SPORT

Csak cöviden...

Tegnap számunkban közzítettük, hogy a montekarlói csillagúrán a romániai autósversenyzők is részt vesznek. Mint bucaresti jelentés közli, a versenyen részt vesz Petre Cristea is, aki — mint ismertes — tavaly a verseny első díját nyerte.

A jugoszláviai Gradiansky és Beogradski február hónap folyamán lengyelországi túrára indulnak. A két jugoszláv labdarúgó együttes a lengyel labdarúgó szövetség meghívására utazik Lengyelországba.

Luchide román szövetségi főtákar belgrádi tárgyalásai során szóba került a Csehszlovákia-Románia-Benes-kupa válogatott labdarúgó mérkőzés is. Elhatározták, hogy a mérkőzés október 28-án lesz Prágában. Ugyanebből ez alkalomból tartja a Benes-kupa bizottság ülést is.

A bucaresti Telefon Club jégkorong együttese a bucaresti kerület bajnoksága során tegnap a Sportul Studentesc együttesével játszott, amelyet 9:2 arányban győzött le. A kerületi bajnokságban a Telefon Club vezet 10 ponttal. A bajnokságra a Telefon Club az esélyes.

A bucaresti Venus Prágából igen kitüntetett meghívást kapott. A Slavia együttese április 11-én nemzetközi futablitornát rendez, amelyen a bécsi Austria és a jugoszláv Beogradski és természetesen a rendező Slavia vesznek részt. A terv szerint a negyedik együttes a bucaresti bajnokcsapat lesz.

Pár héttel ezelőtt szó volt róla, hogy a Ferencváros labdarúgó csapata huszvétkor Bucarestben mérkőzik. A tervből azonban aligha lesz valami, minthogy az Ausztria-Magyarország válogatott mérkőzés május elsejéről április 24-re hozták előre, amely dátum összeesik a Bucarestben tervezett mérkőzés dátumával. Így a Ferencváros romániai mérkőzéseire csak az ősz folyamán kerülhet sor.

A Dawis Cup idei küzdelmére eddig a következő nemzetek adták le nevezéseiket: Anglia, Svjác, India, Jugoszlávia, Ausztria, Románia, Görögország, Hollandia, Csehszlovákia, Kanada és Ausztrália.

Románia B) válogatott labdarúgó csapata szeptember 4-én Bucarestben barátságos mérkőzést játszik Jugoszlávia B) válogatottjával. Elhatározást nyert, hogy valahányszor az A) válogatottak Belgrádban találkoznak, egy időben a B) válogatottak Románia területén mérkőznek.

A kisanant államok rendszeresített síjáró-versenyét az idén nem tartják meg. Jugoszlávia ugyanis bejelentette, hogy többé nem vesz részt a versenyen, nélküle pedig a verseny sokat veszít értékességéből.

A Közép-európai Kupa-bizottság belgrádi ülésén a jugoszláv szövetség egy szövetségi jelvényt adományozott Romániának. Ezt a jelvényt sorshuzás után A. Imbarusanu bucaresti sportlirapíró kapta meg.

Románia válogatott labdarúgócsapata 1940-ben ad revánst Olaszországnak az ezévi Bucarestben tartandó mérkőzésért.

Csernovicban két nap óta esik az eső és ezért a jégkorongszövetség azt tervezi, hogy a jégkorongbajnokság döntőjét Bucarestbe teszi át. Véglegesen ma fognak határozni.

Irmescu román légügyi miniszter engedélyt adott Papan kapitánynak, az Amerikában élő világhírű román repülőnek tervezett óceánrepülésre. Papan Newyorkból leszállás nélkül Bucarestbe akar repülni.

Az asztaliteniszcsapat világbajnokság sorolását Londonban megejtették. Két csoportba osztották a résztvevő országok mezőnyét: 1. csoport: Anglia, Argentína, Írország, Lengyelország, Lettország, Németország, Wales, USA. 2. csoport: Belgium, Csehszlovákia, Egyiptom, Franciaország, Hollandia, Jugoszlávia, Litvánia, Magyarország.

Kiraboltak egy bucaresti szörmeüzletet. Bucarestből jelentik: Az éjszaka folyamán ismeretlen tettesek betörték a Palota téren levő Kemering szörmeüzlet kirabátát és negyedmillió értékű árut vittek el onnan. A nyomozás megindult.

Multimilliomosok izgalmas küzdelme Svédországban

Stockholm, január 20. A híres Kreuger díszasztalát ma vezetője, Thorsten, egyáltalában nem hasonlít jóméglelésű és szuggesztív arcu fivérére. Alacsony, rosszképi, mérges emberke és személyi népszerűsége egyáltalában nem nagy. Az általa hirdett „Kreuger-revizio” lényege a következő: igaz, hogy bizonyos tranzakciók során Kreuger tulajdon stockholmi nyomdájában egyes idegen országok kötvényeit nyomatta ki, de később ezeket a kötvényeket autentikusnak ismerték el és a szóbanforgó országok miniszterelnökei aláírásukkal látták el őket. A Kreuger által hamisított olasz kötvényekre vonatkozó bizonyíték — a fivér szerint, — igen hiányos és igen gyenge. Olyan pénzügyi ügyletekben, amelyekkel Kreuger foglalkozott, majdnem mindig van egy stádium, amelynél

ha az üzlet felborul, akkor az üzlet bizonyos vonatkozásait büntügyi térre lehet terelni.

A „hamisított” olasz kötvényeket is később valószínűleg elismerte volna az olasz állam s akkor már senki sem vádolhatta volna Kreugert hamisítással. Ami pedig azt illeti, azok a bankárok, akiknél a kötvények letétben voltak, tudták, hogy a kötvények csak ideiglenesek s azok értékét és valódiságát még nem szentesítették.

Morganék szerepe A Kreuger-revizio másik, kisebb jelentőségű harcosa Hans Kaspar Kreuger, a Svenska-Amerika hajózársaság osztályvezetője, aki Göteborgban él s onnan utazza be minden évben társasága hajóit a világot. Aznap, amikor Ivar Kreuger párizsi szállójában öngyilkosságot követett el, Hans Kaspar éppen nagybátyja newyorki lakásán volt megszállva. Newyorkban megtudta, hogy

Ivar Kreugert a Morgan-ház kergette az öngyilkosságba.

Morganék megtudták, hogy Ivar Kreugernek átmeneti nehézségei vannak s ezeket az átmeneti nehézségeket használták fel arra, hogy kicsavarják a nyakát.

A revizionisták azonban nem beszélnek arról, hogy a gyufakirálynak saját házában is voltak ellenségei, elsősorban Svédország leggazdagabb családja, a Wallenberg bankárcsalád, amelynek feje, az öreg Knut Wallenberg a háború alatt Svédország külügyminisztere volt. Wallenbergék először megpróbálták Kreugert letörni. Betolakodott jövevénynek tekintették, hiszen az édesapja kisebb-fajta gyufagyáros volt csak és csupán később, amikor Kreuger jelentőségét nem lehetett le-

tagadni, álltak vele üzleti összeköttetésbe. Amikor a gyufakirály pénzügyi világbirodalma recsegné, ropogni kezdett, akkor Ivar Kreuger először Wallenbergékhez fordult segítségért, amit azok örömmel tagadtak meg.

A Wallenberg-ház egyik dúsgazdag tagja különben, Marcus Wallenberg nemrég vitta meg csatáját Stockholmmal. A svéd fővárosban ugyanis még sokkal magasabbak az adók, mint a vidéken, mire Marcus Wallenberg elköltözött Stockholmból a város környékére, hogy a magas adóktól megszabaduljon. A kormány most más módon akarja elvenni a maga részét ennek a mecsésen gazdag bankháznak a vagyonaiból.

A legújabb svéd krózus A harmadik svéd krózus, Axel Wenner-Gren vagyoni növekedése már Kreuger hanyatló korszaka alatt történt. A legújabb svéd krózus 1921-ben alapította az Elektrolux vállalatot, majd berendezkedett jég szekrénygyártásra és

hét év múlva már közel százmillió svéd korona tulajdonosa volt.

A jég szekrényen és az elektroluxon kívül erdőkiérmelési és cellulóziparvállalatok részvételével rendelkezik s legutóbb, amikor egy törvényt megtiltotta, hogy Svédország hatalmas fegyvergyárának, a Boforsnak idegen részvényesei is legyenek, a német kőszén levő hatalmas részvényekéket egy szindikátus vette meg, amely Wenner-Gren vezetése alatt áll.

Az új Nobel-díj alapító Axel Wenner-Gren és Thorsten Kreuger ellentétes oldalon küzdenek. Thorsten jobboldali lapkonzernjével szemben áll Wenner-Gren lapja, a Nya Dagligt Allehandan nevű napilapja. Ez a lap antiszemita propagandát folytatott. Az új tulajdonos, aki mellesleg igen régi svéd családból származik, megváltoztatta a lap irányát s azt liberális mederbe terelte.

Az új krózus legszebb cselekedete a Wenner-Gren-díj alapítása volt, amely elődjével, Alfred Nobelhez hasonlóan 6 is pontosan harminc millió svéd korona tőkével alapítványt szervezett, amely tudományos és szociális célokra fog szolgálni.

A díjak kiosztását még az alapító életében meg fogják kezdeni. Wenner-Gren, Nobelhez hasonlóan ezzel az alapítvánnyal akarja megörökíteni a nevét s emléke bizonyára sokkal hosszabb ideig fenn fog maradni, mint Kreugeré, aki után csak botrány, pánik és találgatás maradt.

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

Mindörökké

— A Nobel-díjas O'Neill legújabb, világhírű színműve —

O'Neill minden színpadi munkája kivételes színházi eseményt jelent az egész világon. A Nobel-díjas nagy amerikai író igazi mestere a színpadnak minden darabjában valami egészen újat hoz, sohasem halad kitaposott utakon, s a mondanivaló izzó aktualitását senkinek sem tudja feszültebb drámai légkörbe süríteni, mint a Mindörökké szerzője.

A Mindörökké a mai ember ellentétes felfogásainak középpontjába állítja be a házassági hűség, vagy házasságtörés problémáját. Egyik oldalán áll az a „modern” nézet, amely ezt a kérdést a természettudományos felfogás cinikusan profán szemzőgéből jelentéktelen problémának akarja látni. A másik oldalon az a minden korzokon végig húzódó eszményi értékbérlés áll, amely a házassági hűséget szentségnek érzi és annak megtörését kibékíthe-

etlen ellentmondásnak fogja fel.

John Lowig, a darab hőse e két felfogás között hanyódik. S a szerző zseniális leleménnyel kettéosztja a hős egyéniségét, úgyhogy John Lowing két példányban szerepel a darabban. Az egyik John Lowing a cinikus, minden eszményi értéket tagadó felfogást személyesíti meg, a másik John Lowing az örök emberi értékek után sóvárgó jobbik én megtestesülése. Ez a bravúros színpadi ötlet ad az új O'Neill darabnak páratlanul érdekes és izgalmas jelentőséget.

Ezt a gyönyörű színpadi feladatot választotta első fellépéséül Kovács György, aki hosszú betegség után most először lép ebben a színpadban a közönség elé. A darab többi főszerepeit Erényi Böske, Harmath Jolán, Nagy István, Tóth Elek, Deésy Jenő és Szabados Árpád alakítják.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

sikerű színműve, negyedszer) Péntek fél 9: Mindörökké (O'Neill világhírű színműve, a Nobel-díjas író legújabb alkotása. Kovács György első fellépése után. Erényi Böske, Harmath Jolán, Nagy István, Tóth Elek, Deésy Jenő, Szabados Árpád, a főszerepekben. Premier bérlet 23. szám.)

Szombat d. u. 5: Különös Szerelem (Olcsó helyárakkal) este 9: Mindörökké (Rendes bérlet 23. Irodalmi bérlet 13.)

Vasárnap d. u. 3: Szakits helyettem (Olcsó helyárakkal)

d. u. 6: Mindörökké (Harmadszor) este 9: Láz (Ötödösör)

Hétfő d. u. 3: Egy pohár víz (Olcsó helyárakkal)

d. u. 6: A komisz kölyök (Negyedszer) este 9: Mindörökké (Negyedszer)

A ROMAN OPERA MŰSORA:

Péntek, január 21: Boccaccio.

Rheuma, Köszvény, Ischias? Tegal-tabletta

Vasárnap, január 23 (mauliné): Hoffmann meséi.

Hétfő, január 24: Horia.

URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtök, péntek, szombat és vasárnap: Benoit kapitány. Izgalmas kémfilm, szenzációs cselekménnyel, főszerepekben: Jean Murat, Jules Berry, Vivian Romance.

SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtök, péntek, szombat és vasárnap: Egy csillag született. Csodás kiállítású színes film, mely a hollywoodi művészetek életét mutatja be. Főszerepekben: Friedrich March és Janet Gaynor.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Hétfő, kedd, szerda:

I. Moszkva—Sanghaj. A kínai háboruból készült kémfilm, főszerepekben: Pola Negri, II. Fekete angyal. Főszerepekben: Friedrich March, Merle Oberon. III. Új híradó. Micki Maus.

Csütörtök: Lumpaciús Vagabundus.

CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Világláger! „A modell”. Főszereplők: Svéd Sándor, a bécsi opera tenoristája, János Pál, Halmay Tibor, Camilla Horz, Vaszary Piri és Stolz Hilda. Műsor előtt: Világhíradó

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma egy világrengető erdélyi premier: Jeanette Macdonald az utóbbi évek legnagyobb zenés filmjében: Tarantella. Tele színes dalokkal és zenével. Előadások kezdete: pontosan 3, 5.10, 7.20 és 9.30. Számozott jegylovétel. Telefon: 37-05. Metro Goldwyn produkció.

MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtökön, pénteken két előadás 6 és 9-kor. Szombat, vasárnap 3, 6 és 9 órakor: I. Kalifornia császára. Monumentális filmsláger. Fősz.: Louis Trenker. II. Transatlantic. Tengerész filmdráma. Főszereplők: Gene Raymond és Nancy Carol. Helyárak: 10 és 12+5 lej.

RADIO-MŰSOR

Péntek, január 21.

Bucaresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Dál hangverseny közvetítése. Közben sporthírek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. — 18: Tandán zenekar. 20: Bemondás szerint. 20.35: Közvetítés az Operaházból. 23.15: Lemezek. Majd hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek, étvend. 11: Hírek. 13.05: Hanglemezek. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Állástalan Zenészek. 15.40: Hírek. 16: Ar-folyamhírek. 17.15: Pontos időjelzés. 18.50: Sportközlemények. 19: Cigányzene. 19.50: Jókai Mór: Utirajzok. Felolvasás. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése: Tannhäuser. 21.35: Külügyi negyedóra. 22.05: Hírek. 24.15: Hírek. Majd katonazenekar.

Szombat, január 22.

Bucaresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Dál hangverseny közvetítése. Közben sporthírek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. — 17: A Románia őrsege szervezet órája. 18: Lemezek. 19: Időjárás anyag. 19.15: Hangképek lemezekkel. 20.10: Felolvasás. 20.20: Anghel Viorica énekel. Cosma és Alexandrescu két zongorán játszik. 21: Felolvasás. 21.15: Táncezen. 22.45: Vendéglői zene. Majd hírek közvetítése külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, étvend. 11: Hírek. 13.05: Zongora- és hegedűszámok. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Hanglemezek. 15.40: Hírek. 16: Ar-folyamhírek. 17.45: Pontos időjelzés. 18: A rádió szalonzenekara. 19: Előadás. 19.30: Cigányzene. 21.05: Az erzsébetvárosi színházról: Fehérvári huszárok. 23.15: Hírek. 23.30: Hírek. 24.15: Időjárásjelentés. Majd jazz.

Ischias? Total-tabletta

(matiné): Hoffmann

GO MUSORA:

zombat és vasárnap: galmas kémfilm, szenyél, főszerepekben: Berry, Vivian Ro-

GO MUSORA:

zombat és vasárnap: et. Csodás kiállítás a hollywoodi művészek főszerepekben: Frede- Gaynor.

GO MUSORA:

A kínai háborúban szerepben: Pola Negri. Főszerepekben: Frede- Oberon. III. Uj híradó.

GO MUSORA:

Főszereplők: Svés ara tenoristája, Jávor bor, Camilla Horz, Stolz Hilda. Műsor

GO MUSORA:

rdélyi premier: Jea- az utóbbi évek leg-ében: Tarantella. Tele- kkal és zenével. Eld-ntosan 3. 5.10. 7.20 és egyelővétel. Telefon: yn produkció.

GO MUSORA:

et előadás 6 és 9-ko- és 9 órakor: zára. Monumentális Louis Trenker. II. erész film: ana. Fő- Raymond és Nancy 0 és 12+5 lej.

HÍROK

Január 21.

ikus torna, rádióhír- y, háztartási, orvosi időjárás, kulturális jelentés. 13.10: Déli Közben sporthírek. 14.15: Hírek, idő- 16.14.30: Gramofón- 16.45: Előadás. — Bemondás szerint. Operaházból. 23.15: közvetítése külföldre tana, utána hangleme- 13.05: Hanglemezek.ontos időjelzés. 14.30: 15.40: Hírek. 16: Ár-ntos időjelzés. 18.50: Cigányzene. 19.50: Felolvasás. 20.30: Az közvetítése: Tann-egyedóra. 22.05: Hi- katonazenekar.

Január 22.

ikus torna, rádióhír- y, háztartási, orvosi időjárás, kulturális jelentés. 13.10: Déli Közben sporthírek. 14.15: Hírek, idő- 16.14.30: Gramofón- 16.45: Előadás. — szervezet órája. 18: anyag. 19.15: Hang- Felolvasás. 20.20: Cosme és Alexand- szik. 21: Felolvasás. Vendéglői zene. Majd dre németül és fran- ma, hanglemezek, ét- Zongora- és hegedü- 20: Pontos időjelzés. 15.40: Hírek. 16: Ár-ntos időjelzés. 18: A 19: Előadás. 19.30: zsbélyatrosi színház. 23.15: Hírek. 23.30: entés. Majd jazz.

HÍREK

A mohamedán nő forradalma

Közép-Ázsia vidékén még most is meg lehet találni a nyomait az ősi anyajogi társadalmi berendezkedésnek. Sok törzsnél egész a legutóbbi időkig a menyasszonyt fégyverrel kellett verkedni a férjakkal. A 18. században a kalmüköknél a nők még fegyvereket hordtak és még most is szer és ezer száj meséli a legendás Tamara királynő meséjét, akiben ez a társadalom az anyajogi társadalom férfias nőjét tiszteli.

Amikor a mohamedán vallás és annak előfeltételeként szereplő gazdasági berendezkedés urrá lett — a nők uralmát föl-váltotta a magántulajdon korszakának kíméletlen nőnyomása. Közép-Ázsia női végeztek minden munkát, többet dolgoz- tak, mint a férfiak.

Ők szőtték a szőnyegeket, ők aratták a gyapotot, de ezért sem anyagilag, sem erkölcsileg semmit sem kaptak. A családban elfoglalt helyzetük szörnyűséges volt. A nő csak árú volt és ezen a vidé- ken.

A házasság a mohamedán korszakban nem egyházi, hanem kereskedelmi szerző- dés és ha a nő előregedejt, a férfi kiadó- ta és vett helyébe egy másikat. Mindezek következtében óriási volt a gyermek- és nőhalandóság, aminek viszont az volt a következménye, hogy a „nőru“ ára föl- ment. Amíg Európában 125 nő esik 100 férfire, a középkori mohamedán vidéke- ken 80 nő esik 100 férfire.

Sok helyen szabályos spekulációt végez- tek a nőkkel és halállal lakott az a nő, aki fátyol nélkül ment ki az utcára.

Az anyajog tegnapelőttjét, a nőnyo- más tegnapját azonban felváltotta a vi- lágáharu után a nő-emancipáció mája. Ez az a ma, ami egyáltalán holnapot is je- lent. A nőket egyenjogúakká tették a fér- fiakkal, bár minden nem is értek el. Tas- kenben, Bokharában, a mohamedán, sko- lasztika központi városában napirenden voltak a tömeggyűlések és ünnepek, amelyeken tízezer és tízezer nő gyűjtotta föl a petróleummal leöntött, gyíllt fátylak tömegét.

Most már a középkori nők minden pályára szabadon léphetnek. Asszonyok, akik tíz évvel ezelőtt még a háremben voltak, gyerekeket szültek — most pedig az egyik Bakuban bányamérnökséget ta- nu, a másik tanító, a harmadik mező- gazdasági kémiával foglalkozik.

Egész Keleten híres egy Zulejka neví, ragyogó szépsége miatt, aki kisgye- rekkorában ún-óvásni sem tudott, most pedig bányamérnök, kereskedelmi pilóta. Ez a Zulejka a háremből tette meg az utat a repülőgép kormányágig. Érdekes megjegyelem, hogy a nők — éppen, mert felszabadultak a lejojított erők és energi- ák — sokszor mennyivel aktívabbak és keményebbek, mint a férfiak. A mai Kö- zép-Ázsia asszonya büszke szabadságára és be akarja bizonyítani, hogy az egyen- jogúságot megérdemelte.

A tegnap ugyan még nagyon közel van. De ugyilátszik, Közép-Ázsiában a nő-eman- cipáció a teljes egyenjogúságig vezető ut nagyobbik felét már megtette. Nyen a középkori Zulejkák útja...

Nagy lendülettel halad előre az angol légi fegyverkezés. Londonból jelentik: A Daily Telegraph írja, hogy az angol légi fegyverkezés nagy előmenetelt tett. Anglia mostan 2031 elsővonalbeli repülőgép felett rendelkezik, melyek közül 1542 az anya- joni erőkét szolgálja. Ez a szám há- roz nagyobb a fegyverkezési kampány kezdetén megállapított állománynál, de nem öleli fel az állandó növekvő tartalékokat.

Nyereséggel zárta első mérlegét a Nemzeti Pénzverde

Az ezüst kétszázötven lejesek és nikkellejesek veréséből harmincöt és félmillió lej jövedelmel realizált a Nemzeti Pénzverde

Bucuresti, január 20. A Nemzeti Pénz- verde 1935 december 5-én kezdte meg műkö- dését és első mérlegét, amely az 1935 decem- ber 5-től 1937 március 31-ig terjedő időre szól, most tette közzé a hivatalos lapban.

A mérlegben a Nemzeti Pénzverde tőkéje 63,957.442 lejjel szerepel, amelyből a forgó- tőke 10 millió lej, a Banca Naționala által eszközölt investíciók 52,163.483, a Nemzeti Pénzverde által eszközölt újabb investíciók pedig 1,793.956 lejt tesznek ki.

A mérleg szerint a Nemzeti Pénzverde 55,082.688 lejjel tartozik a Banca Naționala- nak. Ezt az összeget a Banca Naționala elő- legezte. A pénzügyminisztérium a Nemzeti Pénzverdenek investíciók kifizetése, a forgó- tőkealap létesítése és a pénzverési költségek fedezése céljából 150 millió lejes előleget nyújtott. Ebből az összegből 54.881.392 lej szerepel a mérlegben, mivel ebből már le-

vonták a forgótőkealapot, továbbá a 250 lejes ezüst, 100 lejes nikkellejesek verésével, a 100 lejes ezüst és 20 lejes váltópénzek be- vonásával járó költségeket. A mérleg 53.558 lej tiszta nyereséggel zárult.

A mérlegben a Nemzeti Pénzverde kész- pénzkezelete a Banca Naționala és a saját pénztárában 119,388.977 lejt tesz ki.

A 250 lejes ezüstpénzek veréséből 9,393.136 lej, a 100 lejes nikkellejesek veré- séből pedig 26,147.468 lej volt a jövedelme a Nemzeti Pénzverdenek. A bruttó nyeresége 36,930.748 lejt tett ki, amelynek terhére 2 millió lejjel dotálták az amortizációs ala- pot és 1 millió lejes tartalékalapot létesítet- tek.

A személyzeti és dologi kiadások 33,877.160 lejjel szerepelnek a veszteség-nyereség szá- mlában, ami cca 90 százalékát teszi ki a jö- vedelemnek.

Kérjen Cointreau cognacot Gyöződjék meg minőségéről.

Tömeghalál egy kolostorban, Ottavából jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt az egyik kolostor melletti iskolában. Eddig még ki nem derített okból bekövetkezett robbanás következtében kigyulladt a kolos- tor, majd a vele kapcsolatos iskola, s bár a tüztöltés mindent elkövetett a tűz meg- fékezésére, sem a kolostort, sem az iskolát nem sikerült megmenteni. Az iskola romjai közül tizenhét megszenesedett holttestet szedtek ki. Huszonkét barátnak nyoma ve- szett, harmincnál több sebesült állapota élet- vesélyes.

A fejfájás és a migrén, akkor, ha ezek a bélműködés és a gyomoremésztés zavarai- ból erednek, gyakran már egy pohár termé- szetes „Ferenc József“ keserűviz használata után is megszűnnek. Kérdezze meg orvosát.

Megszorítják a fináncárda jogait. Bu- curestiből jelentik: A pénzügyminisztérium ugy rendezett, hogy a pénzügyörések (garda financiară) falusi hatáskörét vonják meg és csak a gyarakt és vámbírendeltségek felülvizsgálási jogát tartásik meg.

Kit fog ajánlani utódján Roosevelt el- nök? Washingtonból jelentik: A Daily News tudni véli, hogy Roosevelt elnök a szövetsé- ges köztársaságok elnöki székében utódjává a következő három személyiség egyikét fogja ajánlani: La Guardia newyorki polgár- mestert, Farley pensylvániai kormányzó és Jackson igazságügyminisztert.

Dr Leuchter Zoltán halálára. Alábbi sorokat öv. Wertheimer Samuán, a kolozsvári Wizo elnökje, aki unokáját siratja a korán elhunyt Leuchter Zoltánban, küldte be az Uj Keletnek: Mégegyszer bucsuzunk tőled, drága, édes, egyetlen Duckánk. Szeretõ nagymamád bucsuztat. Egész családuknak dédelgetett kedvence voltál. Drága szü- leideink szeméfnye, egyetlen életcélja. Te adtál tartalmat életünknek. Valahányszor édesanyád rád nézett, büszkeség és a világ minden öröme sugárzott ki szemeiből. Min- denki szeretett. Még az angyalok is zenével fogadtak. Utolsó percidben elhaló ajkakkal azt suttogtad: „Milyen gyönyörű zene“. Szü- leideink, férjednek reszketõ szeretete, minden féltõ gondja, önfeláldozó ápolása, egész életük szakadatlan jótékonyága nem tudott meg- menteni az életnek. Oh boldog lehetnél volna, de ifjuságod virágjában vissza kellett adnod lelkeket a Mindenhatóknak. Szép szeméidből kihalt a boldog kacagás. Beszédese ajkaid el- némutak. Veled minden fény, minden öröm és remény eltűnt pedig sujtott szüleid életé- ből. Lelki szemem előtt vagytok, ahogy el- utazásomkor otthagytalak, a szenvedõ sektõl elgyötörtén, a legszomorubb gyász, a zsidó gyász mélyégsé komorságában, lelkeleg, tes- tilleg megtörve, messzire révedezõ szemekkel a földön ülvé. Elfelejtethetetlenül fájdalmas, szívbemárkóló kép! A jás helyégség egész lakosságsáa megrendülve osztozott fájdalma- tokban. Drága Duckikám, még étünk, sohasem felejtünk el.

Eltemetési a lavina egy tíz gyermekes apát. Brassóbol jelentik: Megrendítõ szeren- csétlenségnek volt a színhelye tegnap a Tölcs- vár—Palonica barlang közötti utszakasz. Rosculei Ioan, a Touring Club Bucsecsen levõ menedékházának az öre Tölcsvárói szol- gálati helyére igyekezett. Utközben egy le- zuhanó hólavina elkapta és eltemette. A sze- rencsétlen ember holttestét eddig még nem sikerült megtalálni. Halálát feleségén kívül tíz gyermek gyászolja.

Elsodort az ár egy százméteres gátat. Bucurestiből jelentik: Harminc kilométerny- re Oiténától a tavaly épített százméteres gátat áttörte a megdagadt Duna vize. Az ár 2500 hektárnyi területet árasztott el.

Uj gyárüzemet adott át a forgalom- nak a „General Motors“. Newyorkból jelentik: A General Motors Detroitban új gyárüzemet adott át a forgalomnak, ahol tömegével fog- ják gyártani a Diesel-motorokat, melyek minden autónál használhatók lesznek.

Negyvennyolc növendék égett benn az ottawai „Sacre Cour“ papnövendékben. Okta- wából jelentik: A Sacre Coeur égése alkalmá- ból St. Hyacintheban 48 növendék pusztult el alángokban. Huszonöt megfagyott áldozat holtteste az épület romjai között fekszik.

Egységsítik a tisztviselők fizetését. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium hozzájárult az összes közalkalmazott szerve- zetek kiküldötöiből alakítandó bizottság munkálataihoz, amely hivatva lesz meg- tárgyalni az összes közalkalmazottak fizeté- seinek egységsítését. A bizottság a központi költségvetési bizottságsal párhuzamosan fog dolgozni.

A nyugdíjas altisztek kívánságsal. Bu- curestiből jelentik: Savu pénzügyminiszter ma fogadta a nyugdíjas altisztek küldötté- gét, akik a polgári nyugdíjasokhoz hasonló illetményemelésért kérték. Savu miniszter kö- zölte, hogy jelenleg nem tehet semmit, de a jövő évi költségvetésnél tekintettel lesz rájuk.

A jövő háborúja. Január 30 és 31-én, valamint február 1, 2, 3, 4-én, a Capitol film- színházban bemutatják a jövő háborúja című oktató filmet. A filmet propaganda jellege van és a polgári lakosságot a légi-gázháboru elleni védekezésre tanítja ki. A vármegyei prefektúra felhívja a város lakosságát a film megtekintésére. Előadások mindennap d. e. 9 és d. u. 4 órakor. Belépődíj 10 és 5 lej.

Eljegyzés. Eisenberger Ica és Katz József Satumare jegyesek. (Mindem állón érte- sítés helyett). 5894

Hegedű papirból. Londonból jelentik: Herbert Wraton 22 éves közlegény, a század mûhelyben ponpáshangu hegedûit készített — papirból. A tölténydobozok kartonját hasz- nálta fel, amelyeket aztán saját hegedûje alakjára formált. Mûrtán az angol törvények szerint a hadsereg minden katonájának a ta- lálmányai a legfelsõbb haditanács tulajdonát képezik, Wraton kénytelen volt papirhegedû- jét felajánlani a minisztériumnak. Termése- tesen nem vették igénybe ezt a „katonai ta- lálmányt“, ellenben hosszabb szabadságot adtak neki, hogy szabadalmiiztassa találma- nyát és angol érdekeltségekkel megállapodást létesítsen. A papirhegedû elõállításáa mind- õsse 10 silling. A hegedû felveszi a versenyt tizenötészõr olyan drága fahegedûvel is. A papirhegedû egyelõre alkalmas arra, hogy játszani tanuljanak rajta.

Ösztönözze

renybe belett munkára

...és évekkel fiatalabbnak fogja magát érezni

Belel 9 méter hosszúak. Ha nem ürülnek ki naponta, úgy összegyûlnek a hulladékok, amelyek hamarosan átalakulnak mérgekké és savakká és megmérgezik vérkeringését. Bágyadtnak érzi magát. Fej- vagy hát- fájást kap. Reuma és még vagy fél tucaó egyéb betegség támadhatja meg.

De állapotán nem segít drasztikus has- hajtó szedése, hanem szedjen minden reggel "kis adag" Kruschen sót, amely ujra nevelé belett és lassan arra szoktatja, hogy ujra rendszeresen dolgozzanak.

Miután még csak az elsõ üveg felét szedte be, már is egészen más embernek érzi magát. Szemei ujra élénkebben ragyo- nak, bőre tisztább lesz, járása ruganyos - 10 évvel fiatalabbnak érzi magát. Végül is hatalmába keríti a Kruschen-közérzet.

A nagy üveg ára 95 lei, a kis üvegé 60 lei.

Február 18-án itej a semmitõszék a szûlõgyilkos diák felett. Bucurestiból jelen- tik: A semmitõszék február 18-án itélkezék Sîile Constantinescu, a szûlõgyilkos diák fel- folyamodása ügyében.

Egy film, amelyrõl az egész város be- szél, Ribba mûvészi eseményben van megant része városunk közönségének. Egy film fut a ROYAL slágermozgóban, amely mindenkit elbûvöl, Akárhova megy az ember, nem hall másról beszélni, mint a Tarantella címû filmrõl, melynek fõszerepét az „Orgonavirág- zás“ gyönyörûhangú és bájos, szép prima- donnája, Jeanette Macdonald játssa. Emlé- keztetében el még mindenkinek az „Orgona- virágzás“ de ezt messze felülmúlja a TARAN- TELLA, amely felejthetetlen élményt jelent. Nem akarjuk a film meséjét ismertetni. Egy pár szóval vázóljuk csupán a filmet. A ce- lekemény a régi Spanyolországban játszódik le. Jeanette Macdonald egy kékmetõ alakot, megismerkedik a francia kémekkel. Szerellem fejlődik ki közöttük és az ellentétes érdekek ellenére is sikerül boldogságukat egymás mellett megtalálni. Látnunk a filmben remek és izgalmas háborus jeleneteket kének és ellenkémek aknamunkáját és mindezek felett gyönyörûbbnél gyönyörûbb dalokat és zene- számokat. Tele van ez a film filmbemászó bá- jos muzsikával, amely mindenkinek a fülbe cseng és a közönség dudolva hagyja el a ter- met. Jeanette Macdonald partnere az új ame- rikai tenorista, Allan Jones, férfias, jómeg- jelenésû bonviván. Mindenki, aki szereti a szépet, nézze meg ezt a filmet, mert örökösé bánni fogja, ha elmulasztja megtekintését.

EGYESÜLETI ÉLET

A Zsidó Párt kolozsvári tagozatának kellemesen fûtött olvasóterme (Str. Stroescu 7/b) lapokkal és könyvtárral felszerelve min- den este 8 órától a zsidó olvasóközönség ren- delkezésére áll.

A clujai zsidó iparosok aggmenháza ja- rára f. hó 23-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel a Regal bár igazgatósága mûsorral egybekötött teadélutánt rendez. Kéretik Cluj város zsidó társadalma, hogy ezen a jó- tékonycúlu rendezvényen minél nagyobb számban megjelenjen sziveskedjék.

A Magánalkalmazottak Szakszervezete január hó 23-án, vasárnap délelõtt 11 óra- kor a Str. Vâii 7 száma alatti otthonban a magántisztviselõk és kereskedelmi alkalmá- zottak gazdasági helyzete és a drágaság napirenddel nyilvános nagygyûlést tart. Ko- lozsvár minden magántisztviselõjének és ke- reskedelmi alkalmazottjának pontos megjele- nését kéri a szakszervezet vezetõsége.

SZERKESZTÕI ÜZENETEK

E. G. Alba-Iulia. Sziveskedjék a következõ címhez fordulni: HIAS, Biurou de imigra- tiune, Sighet-Maramures. W. E., Arinis. Levélben válaszoltunk.

Ügyeljen arra hogy az igazán OLLA legyen

UJ KELET Legújabb hírek

Maniu nem köt megnevezési egyezményt a gárdával?

(Első oldali cikkünk folytatása)

c) megjelenő a központi választási bizottság előtt, valóban ott találtak különböző pártok képviselőit, akik benyújtották a dekretumtörvény értelmében szükséges kérelmeket, jöhetnek az igazságügyminisztérium és a választási ügyek számára meghatározott hivatalos idő már régen elmúlt;

d) kértük a Monitorul Oficialnak azon számát, amely tartalmazza, ezt azonban nem teljesítették, minthogy a központi választási bizottság nem rendelkezett sem a Monitorul Oficial, sem pedig a dekretumtörvény szövege fölött;

e) Ekképpen a jelenlegi pártok képviselői a szöveg nem ismeretében kellett, hogy benyújtják kérvényeiket, mert a szöveget csak a kormány, a nemzeti liberális párt és talán a Frontul Romanesc ismerte, amelyek már kellő időben hitelesített aláírásokkal jelentek meg.

e) Ilyenképpen a legtöbb párt nem tudta kellő időben biztosítani a választási jelet és helyét a jelölési listák számára.

— Mindezekből világosan kiderül, hogy a kormány alkotmányellenes, törvénytelen és titkos eljárással el akarta űzni a pártokat a kellő időben történő jelöléstől és biztosítani az elsőbbséget a jelölési listán.

— Ilyen körülmények között pártunk kérvényének benyújtásával egyidőben óvatot jelentettünk be, reggel pedig, a törvényrendeletnek a Monitorul Oficialban való lekötése után reggel nyolc órakor megjelentem a központi választási bizottságnál és benyújtottam az első törvényes kérelmet, tehát a mi listánknak kell megkapnia az első helyet.

— Meg fogjuk támadni a dekretum alkotmányosságát az igazságügyi fórumoknál és a kellő óvatokat fogjuk megtenni esetleg a központi választási bizottságnál.

Összeült a választási bizottság

Maniu tegnap délután újabb óvatot nyújtott be a választási bizottsághoz, mely azonnal összeült és csütörtök délutánra az igazságügyi minisztériumba összehívta az összes pártok képviselőit. Abban az esetben, ha Maniu óvásának helyt adnak, az egész országban a következő sorrendben nyújtanák be a szavazólistákat: kormány, liberálisok, nemzeti parasztpárt, Frontul Romanesc, Mindent a hazáért, katonai arcovon, radikális parasztpárt, stb. Ellenkező esetben a nemzeti parasztpárt az ötödik helyen fog szerepelni.

A Viitorul, a liberálisok hivatalos lapja is élesen támadja a kormányt a választási törvény megváltoztatása miatt.

Husz párt kapott eddig választási jelet

Bucuresti, január 20. A központi választási bizottságnál eddig a következő husz párt kért és kapott választási pontjelet: Kormány, liberálisok, nemzeti parasztpárt, Frontul Romanesc, Mindent a hazáért, nemzeti katonai front (Stefan Tatarescu tábornok), radikális parasztpárt, nemzeti unió (Virgil Serbaru), Magyar Párt, a Tüznemzedék frontja (Apostol), általános keresztény szocialista blokk, Averescu, Argetoianu, Statul Negustoresc, szociáldemokraták, munkás parasztpárt (Gh. Beza), a nemzeti munkafront, a nemzeti újjáépítés szervezete és a Zsidó Párt.

Istrate Micescu nyilatkozata a Neue Freie Pressenek a zsidókérdésről

Bécs, január 20. A Neue Freie Presse genfi tudósítója intervjút közöl Istrate Micescu román miniszterrel. Micescu kijelentette az újságíró előtt, hogy nem akarja bizonyosítani tenni a nemzetközi helyzetet és éppen ezért a Romániával kapcsolatban beadott petíciók ügyében csak akkor fordul a Népszövetséghez, ha tudni fogja: Genfnek mi az álláspontja ebben a kérdésben. Amíg a Duna folyik — mondotta Micescu külügyminiszter —, megőrizük derűlátásunkat. A román-magyar viszonyról kapcsolatban kijelentette a román külügyminiszter, hogy szomszédok és házasársak között létrejöhessen a megegyezés, hogyha az anyost kellő időben félreállítják. A zsidókérdéssel kapcsolatban nem tett konkrét kijelentést, mindössze any-

nyit jegyzett meg az újságíró kérdésére, hogy ez belpolitikai ügye Romániának. Hangsúlyozta azonban, hogy a kisebbségi kérdésben szőszert be fogják tartani az 1919. december 9-iki kisebbségi szerződést. Ennek a szerződésnek téves magyarázata készen talál bennünket, amely esetben nem fogunk rágaszkodni a „rebus sic stantibus” klauzulájához.

Újra eltávolították a zsidó ügyvédek az igazságügyi palotából

Bucuresti, január 20. Mint tegnap már röviden megírtuk, a bucaresti keresztény ügyvédszövetség tagjai megjelentek az igazságügyi palotában és a törvényszék egyes szekciójából eltávolították a zsidó ügyvédeket. Tizenöt zsidó ügyvédet bántalmaztak. Az ügyvédszövetség néhány nappal ezelőtt ismerten elhatározta, hogy revideáltatja az összes, 1919 óta a bucaresti kamaárba fe-

vett zsidó ügyvédek aktáit, annak megállapítása végett, hogy felvételük szabályszerűen történt-e. Közel száz ügyvéd látott hozzá az ilfovi ügyvédi kamara vezetőségének megbízásából a revízióhoz, mellyel két-három napon belül el is fognak készülni. A szövetség tegnap küldöttséget menesztett Radulescu-Mehedint igazságügyminiszterhez és a revideált zsidó ügyvédek felfüggesztése iránt érdeklődött. A miniszter azt válaszolta, hogy a kamara vezetőségének felfüggesztő határozata a jelenlegi ügyvédtörvény értelmében nem végrehajtható és a törvény megváltoztatásával kapcsolatban nem nyilatkozhatik mindaddig, amíg haza nem tér Istrate Micescu külügyminiszter, a kamara dékánja.

A válasszal elégedetlen ügyvédek erre az igazságügyi palotába vonultak. Szerdán délután a zsidó ügyvédek ismét eltávolították az igazságügyi palotából. A keresztény ügyvédszövetség elhatározta, hogy tízes csoportokat szervez, amelyek végigjárják a járásbírókat és hasonló intézkedéseket fogantatosítanak.

A Zsidó Párt alelnökei az igazságügyminiszternél

Dr S. Singer és Misu Weissmann volt kép-

viselők, a Zsidó Párt alelnökei, a zsidó ügyvédek kérdésével kapcsolatban ma kihallgatáson jelentek meg Radulescu-Mehedint igazságügyminiszter előtt.

Maniu mégsem vesz részt a Ferdinand banketten

Bucuresti, január 20. Nemzeti parasztpárti körökből származó értesülések szerint Maniu és barátai nem vesznek részt a Ferdinand-rend január 24-ére összehívott díszvacsoráján. A nemzeti parasztpárt egyébként hír szerinti ezeken a választásokon nem köt megállapodást a Mindent a hazáért párttal.

Maniu Gyula január 25-re, keddre összehívta Clujra a nemzeti parasztpárt erdélyi és bánáti vezetőségét.

Előlékületek a választásra

Bucuresti, január 20. A belügyminisztérium elhatározta, hogy két csendőrkontingens hivat be a választásokon való rend fenntartása céljából.

A délutáni lapok szerint a kormány törvényrendeletet készít elő, amely felfüggeszti az egyetemek autonómiáját. A hír megerősítésre szorul.

Párizs, január 20. Thierry bucaresti francia követ ma audiencián jelent meg Delbos külügyminiszter előtt.

Megszakadnak az olasz-orosz gazdasági kapcsolatok?

Róma, január 20. Bejárta a világsajtót az a hír, hogy szovjet gazdasági körök elhatározták az Olaszország számára eszüközlendő kereskedelmi fizetések felfüggesztését. A szovjeteknek ez az elhatározása annál inkább érinti Olaszországot, mert az utóbbi időben nagymennyiségű árut szállítottak Szovjet-Oroszországnak. Olaszország hivatalos közleményt adott ki, amelyben leszögezi, hogy a fennálló politikai nézeteltérések ellenére Olaszország pontosan teljesítette a fizetéseket a

Szovjetuniónak. Ennek ellenére Oroszország az utóbbi időben megtagadta Olaszországnak a petróleum-szállítást. Az olasz hivatalos közlemény szerint a szovjet-terv egyet jelent a fizetéseképtelenséggel. Oroszország így akarja elhárítani a felelősséget, amelyet a gazdasági szerződésben magára vállalt. Olaszországi körök valószínűnek tartják, hogy Szovjet-Oroszország elhatározása az olasz-orosz kereskedelmi kapcsolatok megszakítását jelenti.

Meghalt Pasteur egykori munkatársa: dr. Deloris francia orvos

Párizs, január 20. Lembeyrben hirtelen meghalt dr. Deloris a párizsi orvos-akadémia volt elnöke, aki hosszú ideig Pasteur munkatársa volt. Deloris professzor jelentős munkásságot fejtett ki a gineológia terén.

Nagyiparosok bankettje Gigurto iparügyi miniszter tiszteletére

Bucuresti, január 20. A nagyipar képviselői tegnap este az Athéne Pallaca disztermében bankettet rendeztek I. Gigurto ipari és kereskedelmi miniszter tiszteletére. A banketten megjelentek többek között: Ionescu tábornok, a vasut elnökgazgatója, N. Chirulescu volt munkaügyi miniszter, Max Auschmitt, M. Brancovici, Th. Orghidan, Lazaride, Shapira, Emil Prager, Otto Stern, Micu Sentler, Ramniceanu, Egon Lempart.

Vizsgálatot indított a kommunista párt Litvinov ellen?

Stockholm, január 20. A Stefani megbízható forrásból szerzett értesülése szerint Litvinov helyzete a szovjetkormányban igen ingadozó. Allítólag szigorú ellenőrzés alá reaktáltak. Jdanov, a kommunista párt titkárának elnökletével bizottság alakult, amely vizsgálat tárgyává teszi Litvinov diplomáciai tevékenységét.

Belgium és az északi államok kollektive elismerik Olaszország abessziniai hódítását

Párizs, január 20. A Jour genfi jelentés alapján közli, hogy a legközvetlenebb népszövetségi tanácsülésen Belgium be fogja jelenteni az abessziniai hódítás elismerését. Ma meretes, Belgium felszólította Hollandiát és a skandináv államokat, hogy csatlakozzanak az abessziniai hódítás elismerésében. Norvégia kivételével a felszólított országok minden valószínűség szerint Belgiummal együtt bejelentik a népszövetségi tanácsülésen, hogy elismerik Olaszország abessziniai hódítását. A belga megbízott közölte a tervet az angol kormánnyal, amely helyeslést fejezte ki abban a reményben, hogy ez megtöbbszöríti a nemzetközi béke létrejöttét.

FRATERNITAS R. T. CLUJ. NYOMASZTVA

Megalakult a „Romániai Zsidók Központi Tanácsa”

A Központi Tanács egységbe fogja az ország zsidóságát és egységes irányítás alá helyez minden zsidó politikai és társadalmi tevékenységet

Bucuresti, január 20. A Zsidó Párt országos vezetői hetek óta a fővárosban tartózkodnak és permanens tevékenységét fejtenek ki az új helyzetből adódó feladatok megoldására. A párt vezetői már hetekkel ezelőtt felvették a kapcsolatot egy kormány illetékes tényezővel, mint a zsidóság legkülönbözőbb rétegeinek és szervezeteinek vezetőivel a zsidóság egységes képviselőinek megteremtése és egységes tevékenységének biztosítása érdekében. Ezen tárgyalások során sikerült közös platformra hozni nemcsak a Zsidó Párt és az UER vezetőit, hanem az ország zsidóságának más testületeit és olyan zsidó tényezőket is, amelyek eddig teljesen távol állottak minden zsidó politikai tevékenységtől. Ezekben a tanácskozásokon, amelyek a Zsidó Párt vezetőinek kezdeményezésére zajlottak le a fővárosban, a zsidó politikai szervezetek képviselőin kívül a különböző tartományok hitközségi szervezeteinek vezetői is részt vettek és a tárgyalásoknak eredményeként megalakult a „Romániai Zsidók Központi Tanácsa”, amely az ország egész zsidó lakossága legfőbb képviselője.

A Központi Tanács (Consiliul Central al Evreilor din România) megalakulása tegnap történt meg a zsidóság összes mértékadó t-

nyezőinek részvételével. Az új testület legfelsőbb szerve a romániai zsidó népközösségnek. A Központi Tanács feladata mindazon politikai, társadalmi, gazdasági feladatok és teendők irányítása, amelyek az új helyzetből adódnak a zsidóság számára. A Központi Tanács egységét és rendszert fog bevezetni a különböző politikai és társadalmi intézmények tevékenysége. A Zsidó Párt és az Unionea Evreilor Románi, a romániai zsidóság két vezető politikai tényezője, valamint a többi zsidó alakulatok a Központi Tanács döntésének és irányításának vetik alá magukat, politikai és szociális vonatkozásban egyaránt.

A Központi Tanács élén háromtagú elnökség áll, amelynek tagjai dr. Niemerower főrabbi szenátor, dr. Fischer Tivadar, a Zsidó Párt és dr. W. Fildermann, az UER elnöke. A tanács végrehajtó bizottságának négy tagját a Zsidó Párt, négy tagját az UER delegálja, míg a bizottság többi tagját más zsidó testületek reprezentánsai és semleges zsidó személyiségek. Ezen kívül az ország különböző tartományainak reprezentánsából harminc tagu testület alakul.

A Központi Tanács nyomban megkezdte működését.

A Zsidó Párt is kapott választási jelet

Bucuresti, január 20. A Zsidó Párt központi vezetőség egyelőre nem határozott még semmilyen irányban sem a párt választási magatartásáról. Annak érdekében azonban, hogy a párt el ne essen a választáson való részvétel lehetőségétől, a párt megbízottai megjelentek a központi választási bizottságnál és kérték a párt pontszámának megállapítását. A választási bizottság husz pontot

állapított meg a Zsidó Párt jeleképpen.

A Zsidó Párt elnöke a belügyminiszternél

Bucuresti, január 20. Dr. Fischer Tivadar, a Zsidó Párt elnöke ma délelőtt audiencián jelent meg Armand Calinescu belügyminiszternél, akitől bizalmas moldvai falvakban és városokban történt incidensek ügyében kért jogorvoslatot.

Taxa pátite No. 22

10. Telet Havonta övre 600 fődre: 1 félvre: 1 tetesek KELET zsidóság: ja. Cikk forrás m

M

A mai belátható támpolgár törvény val. Nem legelni a hasznát. mert a Z tonács ve rendelettő szempont e hivatott A Zsidó mányozza tettörvény saág alkot Goga méltelt sa hogy az szerződése vel és tis eszt : el 'sej' tak. A azonban a úri jogos minden áll én illetősé mánia ten A rend szakasza lozik és tét tess a gárai köz helyzetet t

Féül fos álli lajstr állampolgár bejegyzések Az illeté a) A já lajstromba lyek nem k valamely ata alá. b) Ugya azon bejeg állampolgár zoltettek. c) A tö beírásokra polgárságot lebezési bi mely igazs

A jársab tékességét fellülvizsgál rva. Azokban mlkódnak, a bírák köz felvetteket, sorrendjét

Az kétké járásbírósg és Táblákn sára kijel fokon egye (*folyamó ács illeték

As a) és

